

Naročnikom in prijateljem.

Svoj položaj smo v zadnjih številkah našega lista svojim naročnikom odkrito in jasno razložili. To kar smo povedali je bila GOLA RESNICA. "Resnica oči kolje", pravi pregovor in to je bil naš namen.

Pričakovali smo gotovo večjega odmeva, kot se je v resnici zgodilo. Sicer se je odzvalo nekaj rojakov s par stotaki, a to ne zadostuje; z nič, ni nič, in se nemore tudi nič narediti. Upali smo, da se dobe moške, ki bodo upoštevali naš glas, a to se ni zgodilo. Denar, ki se ima v to podjetje založiti, ni v NEVARNOSTI; ne more priti v nevarnost; gotovi pa smo, da se bo še precejšnja svota s časom na stran postavila.

Apeliramo SE ENKRAT na vse tiste, ki jim je znan naš položaj, da se SEDAJO OGLASE, sedaj, ko se s stvarjo ne da več odlašati in se naš položaj mora spreobrniti!

Kdor hitro da, dvakrat da! To resnico posebno mi poznamo in želimo, da se po našem zadnjem klicu po združenji moči odzovejo tisti, ki vejo kako je njihovo stališče in gnotno stanje; ki vejo dolžnosti in ki lahko pristopijo v družbo z večjo svoto, kot nam so jo ponudili nekateri naročniki in prijatelji Glas Svobode Co.

Kaj res ni v celi Ameriki Slovence, ki nas razume? Nasprotno! Vemo, da jih je mnogo, ki so v stanu prisrčno v pomoč, a jih neko čudno mnenje zadržuje. In seveda tisti slovenski občiri, ki pa v tem slučaju niso na mestu.

Kdor misli, da je Glas Svobode Co. na slabem stališču, se moti; Glas Svobode Co., ima in si pridobiva med ameriškimi Slovenci vedno bolj trdna tla. Tisti, ki to ne veruje, je povabljen v naše uredništvo, da si ogleda upravniške knjige in že došlo naročnino za leto 1911 na list Glas Svobode. Vsak bo sprevidel, da lahko brez skrbi založi denar v dobro stvar in da se mu bo povračalo z obrestmi. — Sicer je tiskarna, kjer tiskamo list, nekaj v prej zahtevani veliki svoti, sedaj popustila; toda račun je še vedno tako visok, da moremo ponovno misliti na svojo lastno tiskarno. Tudi pri tej svoti, ki jo moramo sedaj plačevati, ne moremo ostati, moramo si postaviti svoj lasten dom.

Tistemu, ki je kaj na stvari, naj se takoj oglasi. Kar se pa tiče naročnikov, imamo tudi par besed. Hvala tistim, ki so svojo naročnino že poslali. Teh je sicer precejšnje število, vendar bi jih bilo lahko več. Ni pa lepo od onih naročnikov, ki še za list DOLGUJEJO in se za opomine ne zmenijo. Sicer nam poštni zakon daje moč, da bi jih lahko prisilili, da plačajo to, kar so prejeli, toda uprava Glas Svobode Co. jih ne bo z

zadnjim sredstvom iskala, temveč še danes ponovno svojo upravičeno željo: naj vsak plača to, kar mora plačati in tako ostanemo še nadalje prijatelji in je takšen korak najbolj Slovencev vreden.

Bodite tudi vi, ki se vas zadnji stavek tiče taki gantlemenim in storite obratno!

Tistim pa, ki smo pošiljali list Glas Svobode na ogled in ki še niso odgovorili, se naroče, ali ne, pa to-le:

List Glas Svobode Vam bomo še DVAKRAT poslali; to je, še TO IN PRIHODNJO številko.

Ta odlog pa za to, ker bi VAS radi pridobili, prej ko začnemo priobčevati eno najlepših slovenskih povesti "GROGA IN DRUGI", o kateri smo že v našem listu obširneje spregovorili. Le za voljo VAS, smo s povestjo odlašali, da jo nismo že z pričetkom novega leta začeli priobčevati.

Ta obzir pa vržemo od sebe v teku 10 dni in tako obljubo napram dobrim naročnikom izpolnemo. Vsakemu bo žal, kdor ne bo čital "Groga in drugi", ki ga bo marsikateri večer zazibal v prijetne sanje onkraj Oceana. — Zagotovljeni smo, da bo vsak čitatelj nestrpnost pričakoval nadaljevanja povesti.

Ne pišemo samo tega za voljo reklame, temveč za to, ker je resnica.

SE ENKRAT! KDOR SE NI POSLAL NAROČNINE, NAJ JO POSLJE DANES IN S TEM TUDI POKAŽE, DA SI ŽELI, KOT NAM, SLOVENSKEGA DELAVSKEGA NAPREDKA.

Posebno malomarnost do nas pa goje gg. naročniki v samem mestu Chicago. Tem smo najbolj bližnji — in najbolj tuji.

Mi nimamo nobenega zastopnika za mesto Chicago, s tem pa še ni rečeno, da ne smemo od čikaških naročnikov zahtevati to, kar nam gre. Pozivljamo vsakega čikaškega naročnika, da se osebno ali pismenim putem, po kaže v našem uradu na 1518 W. 20th St., blizu Blue Island Ave.

Naročnina se pa lahko pošlje poštanim putem, če že kdo noče osebno se ogledati v uradu Glas Svobode Co. Mi bomo zadovoljni, če se zgodi prvo ali drugo. Zakaj da bi ravno čikaški naročniki lista Glas Svobode uživali posebno milost in privilegije, ne vemo.

Vsakemu se list enostavno ustavi, kdor ne pošlje takoj zaostale naročnine.

S tem smo svojim naročnikom in prijateljem povedali, kar nas teži in želimo, da se vse upošteva in kaj od Vaše strani ukrene. S spoštovanjem,
GLAS SVOBODE CO.
1518 W. 20. St., Chicago, Ill.

Od upravnistva.

Darovalcem v Forest City, ki so poslali darove za Westmorelandske štrajkarje naznanjamo, da smo od družstva št. 7 v Arona, Pa., prejeli že pred 3 tedni zahvalo in potrdilo za poslanih \$15.67. Denar smo poslali 10. dec. na Andrej Štieha, naslovili pa na predsednika; isti čas smo tudi odposlali na Jos. Hauptman-a, taj. dr. št. 5 v Darragh, Pa., \$15.68, a nismo še prejeli nobenega potrdila o poslanem denarju, in še manj, kake zahvale. To v naznanje cenj. darovalcem iz Forest City, Pa. Če pa dobimo kaj glasu od omenjenega družstva, to takoj naznanimo.

Listnica uredništva.

Prejeli smo mnogo zahval za darove poslani štrajkarjem v Pennsylvaniji. Zato številko prepozno, ker take stvari, kot tudi dopisi, morajo biti, do ponedeljka najzadnji čas pri nas. Potem je mogoče, da pridejo v tisk prvi petek.

Časnikarstvo.

— Dobili smo prvo številko hrvaškega socialnega mesečnika "Svetlo", katerega bo še v nadalje izdajala Jugoslovanska soc. zveza v Zjed. državah. Reči moramo, da se nam je list jako dopadel in ga Slovence, ki so zmorni hrvaščine priporočamo. Cena "Svetlu" je 50c za celo leto; naslov: Svetlo, 1830 S. Centre Ave., Chicago, Ill. Svetlo si je vzel za geslo: Svoboda, enakost, bratstvo. Če se bo potem tudi vedno držal, mu je uspeh zagotovljen.

SRBIJA.

Hrvat-zrakoplovec se ubil. Belgrad, 10. jan., 1911. — Hrvaški zrakoplovec, aviatiker Roušijan, je pri prevozu Save s svojim letalnim strojem padel iz visočine in se ubil. Vzrok je bil ta, ker se je odpela neka zavijača. Roušijan je padel na neko poslopje, bil vržen raz sedeža in z vsemi polomljenimi kostmi mrtev ostal na mestu.

To je bil prvi Jugoslovan, zrakoplovec, da se je ubil.

Iz delavskih krogov.

PREMOGOVI BARONI HOČEJO DENAR NAZAJ!

Vsak za svoj žep.

Greensburg, Pa., 8. jan. 1911.

Preizkovalet John D. Hitchmen, za Westmoreland okraj, je vložil preiskavo in zaslusil več uradnikov premogarskih družb, koliko denarja so slednje plačale šerifu John E. Schield-u, skozi cel čas premogarskega štrajka in koliko denarja so prejeli deputi in drugi briči, ki so stražili vso lastnino premogarskih baronov. Stvar postaja vedno bolj interesantna, ker je Hitchmen povabil k preiskavi coronerja A. H. Murray, več uradnikov družb, šerifove deputije, agente detektivov in več delavskih voditeljev, in jih prosil, da vsi govorijo resnico. Preizkovalet Hitchman zatrjuje, da je bil obveščen, da so premogarske družbe plačale šerifu Schield-u za vsakega deputija po \$5.00 dnevno, da varujejo kompanijsko premoženje in streljajo "nemirne" štrajkarje in varuje pred "mobom" skabe; deputiji in briči so pa dobivali samo po \$2.50 na dan od šerifa Schielda, zraven svoje redne plače. Ogoljufani so bili torej deputiji, ali pa družba, kot se vzame za \$100,000 v času štrajka premogarjev v Westmoreland okraju. Družbe so vložile pa sedaj tudi tožbo in premožarski baroni zahtevajo teh \$100,000 nazaj. Kdo jih je pa v resnici prejel, bo pokazala preiskava.

Vse kaže, da so tudi šerifovi hlapi bili ogoljufani od svojega — gospodarja, kot so štrajkarji od svojih bossov! Ta denar je moral spraviti v svoj žep šerif sam, ali pa tudi skupno z agenti policije.

Izvirno delavsko poročilo.

Arona, Pa.

Kakor se čita iz vseh delavskih krogov v naši nesrečni republiki, tako tudi mi delavci v Westmoreland Co., nimamo nobene pravice; kar smo zahtevali se nas pobija kot pse. Od 1. aprila 1910 se nas vlačijo po zapori, sedaj tega, zdaj drugega in to brez vzroka.

Posebno so se pa skazali Pennsylvanijski kazaki, tako se namerje imenuje tukaj deželna policija, na dan Silvestrove noči. — Kakor je navada, se ta dan v pričakovanju novega leta, strelja. — Kazaki, skabi in deputi so v Madison in Aroni streljali, kot za kako stavo, na omenjeni večer in nihče se ni na tem spotikal. Ker so pa tudi ubogi štrajkarji oddali v isti namen par strelcev in sicer tisti, ki stanujejo v šotorih na prostem, pridrla je četa kazakov in deputov na konjih in oboroženi od nog do glave in aretirala 24 na pol zmrznjenih in gladnih štrajkarjev in jih odgnali v ječe; kdor je lahko plačal \$2.50, se je lahko povrnil v šotor nazaj, kdor pa tega ni mogel doprinesiti, pa — 30 dni zapora. Za prazen nič. Kar je lahko delalo vse prebivalstvo Zjed. držav, ravno za tisto se je delavce, štrajkarje pretepalo in obsodilo 30 dni v prisilno delo! Bo ta "pravica" tudi v letu 1911 vladala? In zraven še pomislimo, da od teh 24 "zločincev", jih je imelo kakih par orožje; kako so torej mogli vsi streljati?! Takih zločinstev od strani policije se v sami Rusiji ne more najti. Kdaj bi bil že štrajk dobljen, če ne bi orožje in nasilje vladalo. Skabi bi že kdaj pobrali svoje kopita, če ne bi bili z revolverji obsedeni in najhujškani od kompanijskih bričev.

Danes mi, štrajkarji zahtevamo svojo pravico, a jo ne moremo dobiti, nam jo nihče ne da; hočejo jo nas izstradati in tako prisiliti, da se jim udamo in še naprej delamo za polovično ceno — za milijonarje. Ne, tega ne doživljamo poginemo, kot prvo. Revšči

na in klic po pomoči je tako velik, tako presunljiv, da ga ne morete, ne smete preslišati, rojaki, delavci! Pomislite, če bi bili Vi na našem mestu, kaj bi Vi počeli. Trda zima, a ne kurjave, ne obleke in ne zadostne hrane in zraven tako malo — upa v bodočnost, v zmago. Držimo se, a kdo nam je porok, da bomo vzdržali, če že zadnje kaplje krvi odteka-jo.

Borimo se za naše, torej tudi za Vaše pravice, delavci, borimo se ljuto za priznanje Unije, za povišanje plače, za zboljšanje običnega delavskega stanja in za manjši delavni čas.

Za vse to, kar se mi borimo, vse to je tudi Vaš program; kar mi pridobimo — Vi pridobite, ki boste kdaj pozneje zavzeli naša mesta in se Vam ne bo treba bojevati, zmazovati, stradati in biti zaničevan kod pes na gomili. Vi boste življali naš trud in veselje med Vami bo veliko.

Kapitalisti so že na milione, na sto milijonov izsesali po krivici iz delavskih žepov v deželi Pennsylvaniji. Izrabljali bi še radi NADALJE delavca. In mi se naj podamo; se še prepustimo prostovoljno svinjsko izrabljati, izrabljati, kot znajo le kapitalisti izrabljati in do obupa privedi delavce? Ne! tega Mi ne storimo, da nam bo pa zadnje malo lažje izpolniti, prosimo Vas, da nam nujno prisrčno pomučite, sedaj v dvanajsti uri, ko se nas že poletava misel, da bomo morali omagati.

Pri nas je sedaj sila in potreba. Mi Vas prosimo. Oblecite nas, nasitite nas, in naše otroke, žene in neveste! Naša zmaga, Vaša zmaga. Vi sedaj nam, morebiti Mi kdaj Vam! M. Brunet.

LUMPARIJA BRAZILIANSKE VLADE.

Poročali smo že, da je več sto mornarjev brazilanske vojne mornarice štrajkalo, ker se je z njim preveč strogo ravnalo in za male prestopke pretepalo kot vojake nekdanj v Avstriji. Monarji so se uprli in grozili, da bombardirajo glavno mesto, če se jim ne obljubi tudi na papirju, ne samo ustmeno, da se bo z njim ravnalo od naprej človeško in se jim dala tudi zadostna hrana. — Vse to malo je brazilianska vlada svojim sinovom obljubila in se zavezala, nikdar prelomiti dane obljube. Toda sedaj je svet zvedel, da je 45 brazilianskih vojaških štrajkarjev "nenadoma" umrlo. Ti ljudje so bili od svoje vlade lastno spravljani "mirnim" potom na drugi svet". Ko so se vojaki podali so prej zahtevali, da se jih ne bo preganjalo pozneje, to je tudi meščanstvo obljubilo in kongres izdal proklamacijsko splošno pomilostitve.

Komaj so pa štrajkarji-vojaki odložili orožje in stopili na suho, ko se jih je prišlo in vrglo v ječe. 220 mož so poslani na daljno ekspedicijo, kjer jih čaka glad in trud za svoje mučitelje in morebiti celo nasilna smrt; 60 "bolj zrelih tičev" z vodjem Joao Candido se je pa obdržalo v trdnjavi skbi ječi.

Od teh 60 mož jih je sedaj kar naenkrat 45 "nenadoma" umrlo. Uradno poročilo sicer pravi, da so uporniki umrli za raznimi boleznimi. Voditelj Candido, da je v ječi zgorel, prej ko se mu je moglo "o pomoči"; 26 njegovih tovarišev da je umrlo pri delu v trdnjavi Cibras, ker so bili "zadeti" od solnčarice; drugih 18 tovarišev, pa da se je v ječi na otoku Villegainon — zadušilo. Iz verodostojnih poročil, ki se jih brazilianska vlada ne upa preklicati, se pa poroča, da je bilo vseh 45 vojakov-štrajkarjev — zastrupljenih na ukaz brazilianske vlade same, ki se je bala, da bi ji "ti tički" delali še v naprej "neprikljivo". Vse "delo" je vladno. Če bi to do neba vpjioče grozodejstvo storila kaka zasebna oseba, se bi ga postavilo pred sodišče; brazilianska vlada pa je

Razgled po svetu.

AVSTRO-OGRSKA.

Velika armada v zraku.

Dunaj, 11. jan. 1911. — Vojno ministrstvo se oborožuje sedaj z zrakoplovi in vojaškimi baloni. Na Nižjem Avstrijskem je že postavljena postaja za balone. Na Ogrskem se postavi vojaška zrakoplovna postaja blizu Budapešte. Avstro-Ogrska bo imela v kratkem 5 velikih vojnih balonov in 20 zrakoplovov.

Dveletna vojaška služba za Avstro-Ogrsko.

Dunaj, 10. jan. 1911. — Med Avstro-Ogrsko je prišlo do združitve in se v obeh deželah uvede dveletna vojaška dolžnost. Avstrija se je že več let pripravljala, da stopi v mnogih stvareh naprej, a jo je vedno Ogrska zadrževala in ji delala sitnosti. Za armado se postavijo še v proračun izvanrednih 400 milijonov kron; za mornarico pa 300 milijonov kron "ekstra".

FRANCIJA.

Novi predsednik.

Paris, 12. jan. 1911. — Državna zbornica je volila danes novega predsednika. Izvoljen je bil ponovno radikalni socialist Henri Brisson. Brisson je dobil 270 glasov, republikane Paul Deschanel 197 in socialist Jules Guesde, 50 glasov.

ANGLIJA.

Spor poravnani.

London, 10. jan. 1911. "Times" poroča, da se je liberski zastopnik udal pri pogajanjih za radi meje z Francosko in podpisal pogodbo. S tem so odpravljene tudi vse zapreke za radi posojila v Zjed. državah Amerike.

ŠPANIJA.

40 delavcev ubitih.

Castor, Uridales, 11. jan. 1911. Štirideset delavcev je bilo ubitih in pet smrtno poškodovanih pri odkopavanju velik skal. Vsi so bili grozno razmesarjeni in nekateri so umrli še le po več urah groznih bolečin. Delovodja je zapazil podiranje zemlje, vendar je bilo premalno časa, da bi spodaj delajoči zbežali.

PERZIJA.

Rusija in Anglija vzrok.

New York, 11. jan. 1911. — Perzijska vlada se je v neki sedaj izdani spomenici obrnila na ves civilizirani svet, ter protestira proti zločinstvu Rusije in Anglije, ki si hočeta to deželo prilaštiti po krivičnem potu. Ta apel je podpisan od glavne perzijske vlade in najvišjega deželnega svetovaleca Meostofi-el-Manalik-a in bil odposlan na tukajšnjo perzijskega generalnega konzula in poslan vsemu ameriškemu ljudstvu. Poslanica je spisana v francoskem in perzijskem jeziku in vsebuje 16.000 besed.

V poslanci se dolži Rusijo in Anglijo vseh zločinov storjenih Perziji v zadnjem času in ki je vse Perzija mogla mirno prenesti, ker nima dovolj moči proti dvema sovražnikoma.

— Med Nemčijo in Kino se je podpisala skrivna alianca. Rusija in Anglija storite svoje korake, da prijateljstvo Germanov z Kinezarji ne bo preiskreno.

PORTUGALSKO.

Lisabon, 11. jan., 1911. — Razburjeno ljudstvo je popolnoma demoliralo tri tiskarne, kjer so se zopet začeli tiskati rojalistično-klerikalni listi. Pobili so vse. Prokljano vojaštvo je komaj zadržalo napad na rojaliste. Sedaj straži poslopja vojaštvo.

brez vsake preiskave dala zastrupiti 45 svojih vojakov in 220 drugih muči še nadalje z priselnim delom in se jih bo tudi na kak način "odkrizala"; in za vsa ta grozodejstva se ji ne bo zgodilo — nič!

"KATOLIŠKA" KOLONIJA.

Tukajšnja "Tribuna" poroča o velikem kolonialnem projektu, ki ga snujejo škofje in vsa rimsko-katoliška duhovščina Amerike vseh narodnosti.

Vstanovitelj in predsednik družbe je Rev. Julius Devos, pastor St. John cerkve v Chicagi. Namen organizacije je ta, da se nakupi velikanska posestva in na nje naseli "dobre" katoličane iz Evrope. Nezaželjene osebe so izključene iz kolonizacije. Organizacija je že stopila v zvezo z vsemi rimsko-katoliškimi duhovniki v Evropi, da sestavijo armado "dobrih" katoličanov, ki se nameravajo naseliti v Ameriki in se bo še posebno gledalo na to, da se cele družine naenkrat sem pripelje in se jim izroči (za dobro plačo; op. ured.) neobdelano in že obdelano zemljo.

Samo "ponižne in pobožne" ljudi, z vsemi krščanskimi čednostimi in z dobro vero, ki se bodo še v naprej podvrgli vsem neumnostim in dogmam vse zveličavne rimokatoliške vere, se bo sprejemalo in le taki pravi, dobri katoličani pridejo v poštev.

V vsaki koloniji se bo takoj postavila cerkev in šola in se bo "posebno" gledalo, da se jih bo obvarovalo pred "nevernimi" delavci velikih mest. Informirali se bomo, če se bo tudi na Slovenskem lovilo dobre katoličane za umazane svrhe škofov.

Štrajk čikaških krojačev traja naprej.

Štrajk krojačev traja naprej. Vse mesto je nekako pozabilo zadnje dni o tej mori, ki vlada v Chicagi za voljo kapitalistov. — Tvrde Fredk Kaufmann & Co. in Schaffner & Marx Co., pošilja v tiskarnam cirkularje, kjer stojijo, da naročila lahko izgotovijo ker imajo nove delavne moči, ki so z plačo in delom jako zadovoljni. Obljubiti je lahko, a izpolniti je drugače in vse laži tel tvrdk ne pomagajo nič in delo mora le čakati.

Policija gre še vedno dobro na roko kapitalistom; bomo po izvedeli, koliko imajo tudi deputi v Chicagi "ekstra" plače.

Štrajkarji se zadržijo mirno in oborožene policiste, rekli bi popolnoma prezirajo in ignorirajo in uspeh je velik. Kdaj se b štrajk končal, je težko reči.

Novi rekord v zrakoplovstvu.

— Los Angeles, California. — Nič manj kot 75.000 ljudi je pristostovalo letalnemu poizkusu Archa Horsey, kateri je z Wrigtovim najnovejšim letalnim strojem dosegel novi svetovni rekord za visočino. Do sedaj je bil Francoz Le Cagneux prvi, dosegel 110 čevljev. Horsey pa sedaj v sočino 11,474 čevljev. Vozil je 4 mil na uro. Vsak dan pa zahtevata novi izum človeštva tudi svoji žrtve.

Milioni za neumnosti.

Washington, 12. jan. — Kongres je vzel na znanje predlog poslanca Sulloway, da se ljudem ki so 90 dni bili v vojaški službi za časa meščanske in 60 dni za časa meškanske vojne, plača mesečno do smrti po \$12.36.

Zjed. države bodo torej izdale za penzijo "veteranom" \$45,000,000 — letno.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošiljamo:
za \$ 10.35 50 krd
za \$ 20.45 100 krd
za \$ 40.90 200 krd
za \$ 102.25 500 krd
za \$ 204.00 1000 krd
za \$ 1018.00 5000 krd

Poštarina je všteta pri teh svota Doma se nakazuje svote popolnoma plačajo brez vinarja odbitka. Na denarje pošiljatev izplačuje c. kr. po ne hranilni urad v 11. do 12. dne. Denarje nam poslati je najpričje je do \$25.00 v gotovini v priporočen ali registriranem pismu, večje zne Domestic Postal Money Order ali New York Draft.

FRANK SAKSER CO.
82 Cortland St. New York
1014 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

SLOVENSKO NARODNO SAMOSTOJNO PODPORNO DRUŠTVO V RAVENSDALE, WASHINGTON

VSTANOVljENO

25. aprila 1908 in inkorporirano dne 24. decembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: PAVEL KOS, Taylor, Wash.
Tajnik: CIRIL ERMENC, Taylor, Wash.
Blagajnik: MIKE DERNOVŠEK, Ravensdale, Wash.
Zapisnikar: JOHN SKUPCA, Ravensdale, Wash.

POROTNI ODBOR:

RUDOLF PEČNIK, FRANK JERAS, FRANK PUSTOSLEMŠEK.

Društvena seja vsako zadnje nedeljo v mesecu, ob 9. uri dopoldne v Georgetown pri Frank Marcus v prvem nadstropju.

RUDAR.

Odšel je globoko pod zemljo na delo, kamor ga je poslala njegova revna družina. Težki so bili njegovi koraki, toda storiti jih je moral, da reši otroke lakote. Tam se bode trudil in puščal svoje mlade moči. Njegove trudne pesti, posejane s krvavimi žulji, drže težko orodje, s katerim lomi in vrta v trdo skalo. Rečeno mu je bilo, da mora delati, kopati in iskati bogatih zakladov globoko pod zemljo.

Ko pride domov, položi svojo trudno glavo na trdo ležišče, tedaj mu sme neprijetna misel v glavo, kaj bode, ko mu opesajo moči, in kaj bi bilo, ako ga zasuje kamenje v rovu, daleč od svojih ljubljenih. Ne bode mu stala žena ob smrtni postelji, da bi mu hladila s hladno vodo, vroče ustnice. V duhu stoji vsa njega družina pred njim, lačna, trudna, brez doma in usmiljene podporne roke.

Teško je njegovo slovo od družine, ko gre na delo. Kako globoko ga zadenejo pogledi žene in otrok ob tem slovesu, češ, ostani pri nas, ne hodi! Morda ne prideš več zdrav nazaj, morda te prinesejo mrtvega domov, ko te odkopljejo iz kamenja. Toda ubrati semora teh pogledov in le skrbi za življenje ga žene na delo. Ura dela ga priganja k odhodu — še zadnji pozdrav!

Kako brez bojazni, brez strahu gre pod zemljo, kajti navada mu ga je pregnala. Še en pogled po epem modrem nebu, še en užitek solnčnih žarkov in še enkrat se mu dvignejo njegove široke prsi v svežem, hladnem zraku. Notri ga objame gluha tmina in sopan zrak mu zapre prosto dihanje. Votli udarci trudnih rok reglašajo težke vzdih, kateri zdihi, prihajajo iz rudarjevih rsi.

Dalje in dalje koplje. Veliko zamenje se ruši pod njegovim oodjem. Težka skala mu preti ad glavo, da pade in ga zdrobi od svojo težo. Vajen je enakih evarnosti in niti ne slut, kaj ga aka — Skalo okopuje in pastira kmalu. Še nekoliko udarcev. Toda nesreča. Skala ga poduje. Ni več mogel poklicati na omoč — zakrila ga je prst. Tovarš koplje z vsemi svojimi moči za prijateljem. Odkopal ga je pred njim leži sedaj z zaprtimi oči in bledimi ustnicami. Prišlo je drugi tovariši. Pomagali radi, trda skala je, prevelika. močili so mu čelo in zavedel se nekoliko, trde bolečine so mu aprle oči . . .

Sedaj pride in tudi kosilo je pripravljeno. Otroci hodijo orog ognjišča in čakajo, kdej ride oče. Nakako čudno nemiri so danes, ko gledajo v svojo later z žalostnimi obrazi in obkanimi očmi. Čudna misel, slutja jim prevladuje srce, kakor bi edela, da ne pride njeden mož doov. Vsak trenutek je pogledala reko one poti, odkoder pride on, sako minuto je poslala otroke gledat pred hišo, ali prihaja o-

Odbila je ura in čakala je vedo boljbolj nestrpljivo. Tupam je potegnila s svojim predasnikom črez obraz, da si obri-solze. "Kdaj pride oče?" se oglasi ček, ki je željno čakal na kosi-, kajti tudi njega je že opomiljal njegov lačni želodček. "Kmalu! Malo potrpi, takoj

pridejo oče?" Tako težko je spravlila mati te besede črez svoje ustne in tudi sama je dvomila o vrnitvi svojega moža.

Težki koraki se zaslišijo v veži in otroci veselo zakriče, toda kmalu odskočijo — pred seboj vidijo tujega človeka. Njegov obraz je bil sklonjen, z njega je sijala žalost. On je bil poslan naprej, da sporoči ženi žalostno novice, da jo tolaži. Pa tudi sam je bil žalosten, kajti videl je nesrečo svojega prijatelja.

Tamkaj zunaj je pa stal voz in nemo so vzdignili ponesrečenca. Nesli so ga v hišo. Rešit niso mogli več zdravega, rešili so mu pač življenje, toda noga je ostala na kraju nesreče. Odrezali so mu nogo in nesrečen bode za vedno.

Zdrav, krepak je odšel na delo, toda vrnil se je kot berač, brez noge, brez življenja v sre. Zapečaten je njegova usoda. Berač je in prositi bode moral od hiše do hiše, kajti pokojnina je majhna za njegovo kratko delo. Vrnila se mu je zavest in tedaj je videl s svojimi kalnimi očmi družino, videl je otroke berače, videl je reveže žrtve nesreče . . .

DOPISI.

Hammond, Ind.

Glas Svobode: — Vaš list sem dobil na ogled in se nanj tudi takoj naročil: se mi jako dopade. Želim, da bi tudi drugi moji tovariši enkrat spregledali in se naročili na to, kar je njih delavska dolžnost.

Ob enem želim, da priobčite tudi nekaj o delavskem položaju v našem mestu. Največ delavcev je tukaj zaposlenih pri Standard Steel Co. Prej nas je delalo okoli 5000 delavcev, sedaj pa nas dela samo še kakih 2000, drugi so vsi odslovljeni; vzroka ne ve nihče. Ne svetujem torej rojakom sem za delom hoditi! Večina delavske moči je sestavljena od Poljakov, Madžarov in Grkov.

Tukaj se dobe ljudje, ki radi delajo za \$1.00 na dan, reci, za en dolar! Takim revežem se kar hlače začnejo tresti, če z basom par besed spregovore in so z vsem zadovoljni. Ob pogledu na te zabite nesrečneže me prime pomilovanje in jeza. Ni se čuditi, da se nam Amerikanci, posebno tovarnarji — smejejo, da nas izrabljajo, se jim ni potreba truditi, ker se jim sami ponujamo.

Omeniti moram pa le, da smo ravno Slovenci tukaj v tem oziru najboljši. Če boss ponudi Slovence svinjsko plačo, se zasliši tako krepke "hudiče" in "strele" in vse "bogove", da gre takoj z plačo malo bolj gor! V drugem oziru pa, da se bi bolj zanimali za kakšno organizacijo in se bolj izobraževali in prebirali časopise — do tega pa še ni prišlo in tudi mislim, da smo še daleč za tem. Mnogo sem že nagovarjal naj se naroče na list Glas Svobode ali kaj drugega, a v odgovor: rajši tisti dolar za pijem . . ." Ko pa gremo drugo jutro zopet na delo, me pa sprašujejo, "ti, kaj pa je kaj novega, saj ti vedno bereš, moreš že kaj vedeti." Aha! torej še lenobo naj bi na ta način podpiral! Ne boste! Če hočeš novice, tam je časopis — cent na dan — pa zvež, kar hočeš od mene za-stonj!

To sredstvo mislim da je najboljše, zato se ga bom še nadalje posluževal, pri tem pa nikoli pozabil par dobrih besed za "Glas Svobode"! Pozdrav!

Novi naročnik.

Girard, Ill.

Uredništvo Glas Svobode: — Začnem kar o delu! Delamo sedaj zopet vsak dan; to se imamo pa v prvi vrsti zahvaliti United Mine Workers of America. Ta unija je po pet mesečem boju za nas častno prišla iz tega boja. Zmagali smo! Kratka beseda, a kolikega pomena za nas delavce, posebno še za to, ker so zmage delavcev tako redke! Ta unija ima vsakih štirinajst dni svojo sejo, do katere imamo vsi enake pravice; lahko pa trdim, da nisem še videl kakega Slovence pri seji. Nekateri se tudi izgovarjajo, da angleškega jezika ne razumejo; če ga ne razumete še, pa se ga s časom naučite in posebno debatiranje k temu mnogo primore. Isto se je godilo meni in se še bo drugim, a s časom se človek vsega nauči in čez sedem let - vse prav pride.

Kar se družvenega življenja tiče, imamo društvo "Grozđ" S. N. P. J. in dr. "Rodoljub" št. 44 in sicer v Virden, pet mil od tu, ki pripada S. S. P. Z.

Prvo je staro 4 leta in šteje 19 članov; drugo je pa staro 10 mesecev in ima 43 članov in dve članici.

Društvo "Rodoljub", ki torej pripada k S. S. P. Z. in ima že 43 članov, pa ne spolnjuje svoje dolžnosti, ali bolje rečeno, člani sami jo ne izpolnjujejo, namreč za to ne, ker razen par članov, ni niti eden od drugih naročen na svoje glasilo, list Glas Svobode. Je to prav? Ne! in tudi ne lepo, da se delavci ne oprijemljejo svojega glasila in zraven še družvenega glasila!

Pozdravljam vse svobodomiselce in zveste naročnike Gl. Sv. in jim želim boljše Novo leto, kot preteklo!

Anton Fisher.

P. S. Dobil v roke št. 298, lista Gl. Naroda in prebral posebno dopis iz Steelton, Pa., kjer neki dopisnik našteva, da je ondu 80 družin in da so lepo blagoslovili "hram boži" in da so kupili 8 hiš in lotov in vse to v "božjo čast". Dopisnik pa je pozabil povedati, kako so pri njih slabo organizovani in kakšno skromno plačo dobivajo; nadalje jim tudi tista božja volja o kaki organizaciji še sanjati ne pusti in če bo šlo tako naprej, zaostanejo gotovo 100 let za drugimi. Če bomo Slovenci v Ameriki zidali vedno več "božjih" hramov, kakor se jih menda želi Gl. Naroda, potem ne vemo, pravzaprav, ne vejo, kaj je napredek! Pa, to kar tako, mimogrede . . .

Conemaugh, Pa.

Listu Glas Svobode: —

Listu v podporo:

Nabrali pri veselici dr. "Delavec", št. 59 S. S. P. Z., v Conemaugh, Pa. Martin Jager 5c. ker ni hotel Kolar tretati, ali pa ni nas hotel z Trinerjevem vinom preskrbeti; Neimenovani 5c; Matija Šergan 25c, ker sem zmirom vesel, kar sem od Z. "premfal"; Anton P. 10c, ker bo šel M. Zgone na Rophton kare rinit; Neimenovani 5c, ker se Pajku ni na veselici dopadlo; Anton Plan 10c, ker je T. z umazano roko, purana prijel; Neimenovani 5c, ker se ni F. K. na "sveti" dan preoblekel; Zato, ker je rekel Kolar, da bo Travnika iz doline na Hrib vergel 5c; Neimenovani 5c, ker je Mike R. na belo nedeljo na veselici bil; Neimenovani 10c, ker si ni Ivan dobro hlače zapel; Neimenovani 5c, ker je T. samo enkrat padel na sv. dan; Ker je Ž. dobro kosilo napravila, Zgone je pa rekel, da ne 25c; Ant. Planinšek 5c, ker se Kolar jezi, ko je v pošteno društvo prišel; I. T. 5c, ker je Blaž rekel, da nima nič pri piani; Ignac Travnik 5c, ker je Kolar rekel, da sem tajnik 15 mož; Neimenovani 5c; Neimenovani 1c; F. Dremelj 5c, ker smo se dobro spoprijeli, a nič stegli; Neimenovani 10c, ker so se Pevci ponujali na našo veselico; Neimenovani 15c, ker so vendar Pevci dosegli svoj namen in sicer pri dr. Alojzija. Skupaj \$1.86. — F. Burnik \$1, za to ko se mi tudi je grozilo z peklom. J. Jančič 50c. J. Gregorič 50c. Fr. Zimerman 50c. M. Kokalj 25c. M. Južnik 25c. Nabiralec Conemaugh, Pa. \$1.86, J. Podpečan 50c. Hvala Vsem!

N. B.: Od Novega leta naprej prejeta darila za list Glas Svobode, ne bomo več obrnili listu v podporo, temveč že došle in še

DR. HARTMANN

Po svoji 25 letni skušnji sem tako izpolnil moj NOVI NAČIN ZDRAVLJENJA, da zamorem ozdraviti tudi take bolnike, katerim drugi zdravniki in Instituti niso mogli niti pomagati še manj pa ozdraviti.

Vsak dan dobivam pisma od mojih hvaležnih pacientov, katere sem ozdravil po moji NAJNOVEJŠI METODI, in katere so njih zdravniki proglasili za neozdravljive.

Vzrok in izvor vsake bolezni je iskati v slabi, pokvarjeni in nečisti krvi. PO MOJEM NAČINU ZDRAVLJENJA, zadobite novo, čisto kri, katera Vam ukrepí moč in zdravje, ter spravi v red vse življenske organe.

PIŠITE PO MOJO KNJIGO "NOVA METODA"

ter priložite par poštinih znamk za poštnino. Knjiga Vam vse natančno pojasni; — zavržite pa vse stare zdravniške knjige, ker so brez vsake vrednosti in škodljive; Čitajte vsebino pisma, kakoršna dobivam skoro vsak dan od mojih pacientov:

Veleučeni gospod Dr. Hartmann!

Hvaležno Vam naznanjam, da sem po Vaših zdravilih popolnoma ozdravil in upam da mine bodo treba več rabiti zdravil. Ozdravil sem hvala Bogu popolnoma, ter se Vam še enkrat pristrčno zahvaljujem na Vašem ozdravljenju. Vaš Hvaležni

FRANK BORAK, Box 123, Josephine, Pa.

Veleučeni gospod!

Sietem si v dolžnost, da se Vam iskreno zahvalim za poslana zdravila, s katerimsem v dveh tednih popolnoma ozdravila od nadležnega kašlja, za kar se Vam še enkrat zahvaljujem. Ob enem Vas prosim, da mi dopošlete zdravila za slabo prebavljanje, na katerem trpi tukaj neki možki. Vaša hvaležna

HELENA PAJAN, 10818 Torence Ave., So. Chicago, Ill.

Zglasite se ali pišite na naslov:

DR. FERDINAND HARTMANN

231 E. 14TH ST., NEW YORK, N. Y.

URADNE URE: Med tednom od 10. dop. do 5 pop. Ob nedeljah od 10. dop. do 1. pop.

prihajajoče darove za "listu v podporo", postavili pod posebno rubriko v podporo za svoj lasten novi stroj, Linotype in vse darove vedno priobčili in ob koncu l. 1911 priobčili celotno svoto.

ZAHVALA.

Na tem mestu se zahvaljujem vsem onim, ki so spremenili našega brata Franc Grušovnik k večnemu počitku na dan, 26. dec. 1910.

Posebno še zahvala društvu št. 52 S. S. P. Z. in članom K. S. P. J., ki so se vsi pogreba udeležili.

Karl Grušovnik,
Somerset, Colo.

DR. RICHTER'S "PAIN-EXPELLER"

Pr zvišenju, odrinsh., sploh prenapornjenju mišic, pri revmatizmu, nevralgiji in ena ki h težkoah pomaga enkratno vdrgnenje z

PAIN EXPELLER

Dobi se v vseh lekarnah po 25 in 50c.

F. Ad. Richter & Co.
215 Peori St.
New York.

Pazite na varstveno znamko s sidrom

CUNARD

Ogrsko - Amerikanska črta

V ITALIJO, EGYPT in AVSTRIJSKO-PRIMORJE

Vellkanski novi parobrodi

CARMANIA s tremi vijaki

Največja ladja s tremi vijaki na vodi, in nje sestra

CARONIA s dvema vijaki

Obe ste 676 čevljev dolgi, nosite 20.000 tonov ter dve največji.

FRANCONIA s dvema vijaki (nova od leta 1911.) in nosi 18.000 ton.

CARMANIA odpluje 7. jan. 18. Feb.

CARONIA odpluje 21. jan.

FRANCONIA odpluje 11. mar. Prva vožnja

Ogrsko-Ameriška pastrežba

IZ NEW YORKA v REKO čez GIBRALTAR, GENOVO, NEAPOL v TRST

Moderni na dva vijaka ladje.

SAXONIA - 14.300 tonov
 CARPATHIA - 13.600 tonov
 PANNONIA - 10.000 tonov
 ULTONIA - 10.400 tonov

Prve vrste kabina \$60. do Neaplja \$85. do Reke Trst.

CUNARD STEAMSHIP COMPANY, Ltd.
 S. E. Cor. Dearborn and Randolph Sts., Chicago.
 or Local Agents Everywhere.

Reinhold Kroll

Trgovec

z vinom in likerji

na debelo

"GREEN BELL"

naša špecialiteta.

410 Greenfield Ave
 Milwaukee, Wis.

Phone: 1547 J.

Čemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, močje še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Šimonek
 Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
 CHICAGO, ILL.
 Telefon Morgan 433.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

1914 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Urađuje na svojim domu:

od 8.—10. ure predpoldne
 od 1.—3. ure popoldne in
 od 6.—8:30 ure večer.

V lekarni P. Platt,
 814 Ashland Ave.:
 od 4.—5. popoldne.
 Ob nedeljah samo od 8.—10. ure dopoldne doma in to le izjemoma v prav nujujih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličan zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

OTTO HORACEK

Diamanti, ure, stenske ure in zlatnina

1843 Blue Island Avenue, Chicago, Ill.

Dajemo posebno pozornost pri popravljanju ur in druge zlatnine.

Izdelujoči zlatninar.

OČI pregledamo zastonj.

GOSTILNA

kjer je največ zabave in največ vžitka za par centov s biljardno mizo na razpologo. Vse to se dobi v gostilni

John Košiček

1807 S. Centre Ave. Chicago, Ill.
 Telefon Canal 1439.

M. KARA

1919 So. HALSTED ST.
 cor. 19. Place.

Vam je na razpologo pokazati svojo najboljšo zalogo

zimске in spomladne obuče.

Irgovina s novodobnim obuvalmo

Vstanovljena leta 1883

Velika zaloga obural najnovejše kako-vosti po zmerno niskih cenah.

JOHN KLOFAT

631 Blue Island Ave., Chicago.
 Druga vrata od Kasparjeve Bank.

Gostilna "Slovenski Dom"

na

2236 So. Wood ceste

to je med Blue Island ulico in 22

JOHN MLADIČ.

Najboljša gostilna

na Blue Island Ave. v Chicagu je J. F. Bolekova, kjer se toči izborno Schütz pivo in fina vina. Domača in cenena kuhinja.

Kosilo s kozarcom piva, vina ali kake druge pijače 20c. Večerja s pijačo samo 15c.

Slovenci, pridite in se prepričajte, da je ta gostilna izborna

JOE F. BOLEK

1870 Blue Island Avenue
 vogal 19. ul.

Angleščina

brez učitelja! Slovensko-Angleška Slovnica, Tolma in Angl. Slov. Slovar stane samo \$1.00, in je dobiti pri

J. V. KUBELKA

538 W. 145 St., New York, N. Y.
 Največja zaloga slov. knjig. Pišite pocenik!

SLOVENCİ POSEČAJTE

"Little Bohemio"

kjer se toči izborno importirano plzensko, A. Heuser Bush in Olympia pivo. Vse vedno na čepu!

Izvrstna kuhinja. Fina vina in smodke.

Za obilen poset se priporoča.

CYRIL FIALA, Prop.

Loomis Str. v neposredni bližini Blue Island Av. in zap. 18. ul.

Slovenska Svobodomisel, Podp. Zveza

USTANOV.
1908
INKORPORINA
1909

Chicago,
Illinois.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 2348 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
ANTON FISHER, podpredsednik; Box 333, Girard, Ill.
JOSEPH BENKO, tajnik; 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill.
WILLIAM RUS, zapisnikar; 11316 Fulton Ave., Chicago, Ill.
IVAN KALAN, blagajnik; 341 — 6th St., Milwaukee, Wis.

NADZORNIKI:

FERDINAND GLOJEK, (pred.): 477 Virginia St., Milwaukee, Wis.
ANTON DULLER, 238 — 136. St., Chicago, Ill.
MARTIN V. KONDA, 1518 W. 20th St., Chicago, Ill.

POROTNIKI:

AUGUST KUŽNIK, 8323 Connecticut Ave., S. E. Cleveland, Ohio.
JOSEPH CVETKOVIČ, Box 201, Frontenac, Kans.
FRANK ČUK, Box 268, Moon Run, Pa.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH IVANŠEK, 1517 S. 43rd Ave., Chicago, Ill.
IVAN MLADIČ, 2236 Wood St., Chicago, Ill.
JAKOB TISOL, 11355 Fulton Ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. ALOIS M. ZAHORÍK, 1846 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na tajnika Jos. Benko, 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill. Denarje odposiljati pa na Ivana Kalan, 314 — 6th St. Milwaukee, Wis. Uradno glasilo je "Glas Svobode". Seja vsako zadnje sredo v mesecu.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA S. S. P. ZVEZE.

Vsem cenjenim bratom in sestram naznanim, da sem prevzel urad od bivšega glavnega tajnika, brata Josipa Ivanšeka v najlepšem redu. Brat J. Ivanšek žrtvoval je naporjenega dela v korist Zveze. Priča temu; vsestranska zadovoljnost vseh članov in članic in podružnic. Izreklam mu toraj v imenu vseh bratov in sestere iskreno zahvalo.

Isto tako izreklam izkreno zahvalo vsem članom glavnega odbora, ker v resnici so bili vsi možje na svojih mestih. Skrbeli so za razvoj in napredek Zveze neumorno. Dokaz temu vsestranski napredek, ki se zapazi v tem, da v takem kratkem času šteje S. S. P. Zveza 72 podružnic. Ja, zares reči moram, bratje in sestre, ponosni moramo biti, da imamo take može v svoji sredi. Zveza šteje sedaj 72 podružnic, v kratkem se jih priklapi še nadaljnjih 6 toraj skupaj 80, to je rekord v tem kratkem času, ter lahko trdimo, da v takem kratkem času ni niti ena slovenska organizacija tako napredovala.

Cenjeni bratje in sestre, držimo se gesla, v slogi je moč, ter gledajte, da pridobite svoje prijatelje in prijateljice v svoj krog, ter bodite si zvesti, da ako vsak dosedanj član ali članica pridobi samo enega prijatelja ali prijateljico za vstop v Zvezo, bo število članov na tisoče naraslo. Malo muje, pa par dobrih besed, pa dobimo vsak lahko po enega člana ali članico.

Gre pa tudi posebna zahvala našemu glasilu, listu "Glas Svobode", kateri nas je do tega narčta in cilja dovedel; brez njega naša "Zveza" ne bi tako napredovala. Neumorno je naše glasilo spodbujalo rojake v vstopu v Zvezo. Uspeh tega neumornega spodbujanja je jasen, ter se ga vidi v vsaki številki in povsod v

Združenih državah ameriških. — Priporočam torej naše glasilo, list Glas Svobode, to bo takrat, ko bodo rojaki sprevideli, kdo se v resnici pomuja, za napredek in prosvet ameriških Slovencev

Cenjenim bratom, tajnikom in tajnicam naznanim, da po sklepu zadnje konvencije mora meseca januarja 1911, vsak član in vsaka članica plačati \$1.00 v rezervni sklad.

Člani in članice, ki pristopijo v Zvezo od meseca januarja 1911 naprej plačajo \$3.00 vstopnine, od istih odpade \$1.00 v rezervni sklad. Ta rezervni sklad, se ne sme v nobene druge svrhe uporabiti. Sme se ga rabiti le v slučaju kakšne velike nesreče, pri kateri bi bilo več Zveznih udov ponesrečenih ali celo ubitih, kar se pogosto dogaja po premogovih rojih. Nadalje ima Zvezna glavnica tudi v rezervnem skladu močno podporo, ter bi Zveza v slučaju take nesreče malo, ali pa nič ne trpela.

Nekaterim članom morda ne bo ugajal ta sklep. Vsak pa lahko uvidi, da je potrebno in popolnoma prav, škoda le, da se kaj takega ni osmislilo takrat, ko se je Zveza ustanovila. Pomisliti moramo samo na žalostni slučaj v Cherry, Ill. O enakih nesrečah se čita vsaki dan, iz tega razvidimo cenjeni bratje in sestre, da je ta sklep jako pameten in zelo potreben v Zvezino, kakor našo lastno korist.

Pri sklepu prosim vse podružnice, ki niso še odposlale imenovo izvoljenih uradnikov za leto 1911, da to čimprej store, da iste potem lahko v glasilo objavim. Imena, naslove in številke pišite razločno, tako, da ne bodo nepotrebnih sitnosti.

JOS. BENKO, gl. taj.
11250 Indiana Ave. Chicago, Ill.

REDNA MESEČNA SEJA GLAVNEGA ODBORA S. S. P. ZVEZE.

Sejo otvori brat predsednik ob 8. uri zvečer dne 30. decembra 1910 v navzočnosti bratov: Anton Mladič, Jos. Ivanšek, M. V. Konda, J. Kalan, Jos. Benko, A. Duller, Jos. Werščaj, J. Mladič, J. Geshell, L. Skubie, Wm. Rus, Ferd. Glojek, Jak. Tisol.

Glav. podpredsednik br. Fisher vpraša, ako bi mogli v Girardu, ki je 5 milj oddaljen od Virden, Ill. vstanoviti svoje društvo. Se sklene, držati se pravil.

Društvo št. 60 v Pueblo, Colo. se naznanja, da se dotičnika, ki mu manjka noga od členka, ne more sprejeti.

Poročilo dr. št. 45 v Baltie, Mich., da se je br. Testin notarsko zavezal, da od poškodovanega očesa ne zahteva nobene podpore, se vzame na znanje.

O zadevi bratov Ladiha — Tratnik iz Clinton, Ind. se sklene, da se naj g. Ladiha, kot izključen, obrne na glav. porotni odbor s pritožbo; bratu Tratniku pa se dovoli podpora do časa, ko se je udeležil "piknika".

Na dopis ženskega društva št. 47 Chicago, Ill. se sklene, da se radi njih prošnje ravna po pravilih.

Dovoli se izplačanje svote \$25.00 od usmrtnine, dovoljene, od dedičev pokojnega br. Anzel-na, ljudem, ki so obskrbovali istega v bolezni.

Pogodba vrhovnega zdravnika za dobo enega leta za \$50.00, se sprejme.

Društvo št. 51 v Ravensdale, Wash. naznanja, da je usmrtilo 13. dec. v premogokopu brata Mauriča. — Društvo št. 15 v Granville, Ill. pa, da je 21. decembra umrl za pljučnico br. Blaž Ster-

gar. Obe poročili se vzameta na znanje; nakar bratje v znak sožalja vstanejo raz sedežev.

Brat tajnik poroča sprejem novega društva, kot štev. 72 v Hillsboro, Ill. s 11 člani in 2 članicama, ter da je tekoči mesec k starim društvom pristopilo 105 članov in 12 članic. — Na podpisani predlog br. J. Mladiča se sprejme v Zvezo.

Dalje poroča tajnik, da so v pomožni odbor za leto 1911 izvoljeni bratje in sicer: od dr. štev. 1 John Mladič in Jos. Ivanšek; in od dr. št. 19 Jakob Tisol.

Brat Benko stavi predlog, da se naj dr. štev. 19 dovoli pošiljati dva člana, kot pomožna odbornika k glav. sejam. — Predlog podpiran in sprejet.

Predsednik nadzorne odbora br. Benko poroča o Zvezinem premoženju, kar se vzame na znanje.

Glav. tajnik predloži še razne račune v skupni svoti \$168.17. Nakar br. predsednik zaključuje sejo ob 12. uri zvečer.

WILLIAM RUS, zapisnikar.

IZ CLEVELANDA, O.

Opazil sem že v dveh štev. Glas Svobode, v katerih ste imenovali našega dičnega g. Pirea za "divji Mulah". Pred par leti je svet imenoval "divjega Mulaha" nekega Turčina v Mali Aziji, menda za to, ker za pravo ime niso znali. Bil je vodja neke tolpe, ki je semtertje vjela kako osebo pri kateri so se nadljali plena, jo odpeljali v gorovje in za katero so potem zahtevali bogato odkupnino. Taka usoda je bila zadela neko ameriško misjonarko Miss Stone, za katero so potem štel \$50,000 itd. Omenjeni Mulah se ni bal nikogar, niti cele turške armade. To se vidi iz tega, ko je takratni turški sultan ameriški vladi, katera je od nje ga zahtevala, da naredi konec Mulahovem početju odgovoril, da naj si ga gre Amerika sama lovit!

Protestiram toraj najodločneje, da bi slavnim imenom turškega junaka omenčali clevelandskega tepeca!

Pozna se tudi vam, da smrada, ki se imenuje Clevelandska Amerika, ne čitate. To sodim iz tega, ko mu nikdar stvarno ne odgovorite. Prečitajte vendar njegove "članke" in novice. Ne dolgo tega, ko vam je očital fehtarijo; poglejte vendar njegov smrad in prepričali se bodeste o istinitosti moje trditve. Ne zanašajte se vedno na druge; jaz n. pr. kakor vam je znano, moram trdo delati v tovarni, da zaslužim 12 — do 15 dolarčkov na teden medtem, ko vi sedite v topli sobi.

Opozarjam Vas torej še enkrat, da prečitajte par štev. Amerike v Cl., saj jo dobite v zame-no ali ne? — Pol prve strani "mestne novice" — prokleta reklama. Edina novica prve strani od 30. dec., dva palca obsegajočo "Srečna Chicago". Vse zavedne slovenske delavce pa opozarjam na "članek" v isti mrtovini od 3. t. m. na drugi strani — O, muka nas trepih delavcev, osmili se nas in reši nas zastopstva takih in enakih tepeev!

Da je ta človek ob vso pamet in pravcati tepec, to spričuje njegova lastna pisava. Odkar je prevzel od nas tiskarno in prekrstil list v zasmeh vsem ameriškim Slovincem, je upil in s kolom grozil ne le zasluženemu listu Glas Svobode, ampak napram vsemu svobodomiselnemu obstoju, socialistom, se posebno pa proti profesorju in učenjaku Francisu Ferrer-ju. Kot okužen pes je povohal sedaj tu, sedaj tam; zadnje čase je vgriznil tudi že parkrat prav krepko v katoliško moralo. Vsakdan druge nazore.

Če se ne motim, imenoval se je enkrat že za "socialista". Delavski list — pa še kak. Bog nas varuj takega zastopstva. Klerikalec trdi, da ni, a da je: praktičen katoličan.

Predlagam, da ga imenujete po zaslužju in po zaslugah, to je "katoliški anarhist".

Sicer pa vsa njegova pisava kaže, da je človeče vdarjeno. In ako mislite tudi vi g. urednik tako, no ja, potem ne zamerim, da mu ne odgovarjate; strinjal bi se, da mu sploh nič ne odgovarjate, ali pa, da vedno vihraste nad to publo glavo svoj spreten koro-bač! Zadnje bi po mojem mnenju še najbolj pomagalo. — Erbus.

Malo več pozornosti.

Moramo začeti novo leto z večjo pozornostjo. Vržimo od sebe vse slabe navade, ki so nas vladale v starem letu in se primimo kaj boljšega, to kar je za naše zdravje in drugo bolj potrebno in potem sodimo, kaj je boljše. V

prvi vrsti se seveda mora gledati na svoje zdravje in gledati, kako povečamo svojo fizično moč. Kakor hitro zapazimo najmanjše infekcije nereda, posebno v naših prebavnih organih, poskusite prej ko kaj drugega Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino. To se rabi že mnogo let z največjim uspehom pri ameriških družinah v vseh želodčnih, jetrnih in prebavnih bolečinah. Zabasanost odpravi, napravi čisto dobro kri in jako utrdi živce. Odpravi tudi najpreje zabasanost, mnogo slučajev revmatizma, glavobola, kakor tudi, nervoznost in kožnih izpuščajev. V lekarniških prostorih. Jos. Triner, 1333 — 1339 S. Ashland ave., Chicago, Ill. Pošlje se lep stenski koledar, če se priloži 10c. v znakmah.

Skoraj milion

iztisov priljubljenega Severovega Almanaha za leto 1911 je bilo natisnjenih in poslanih lekarnarjem in trgovcem z zdravili v razdelitev. Iztis imajo tudi za Vas. To je knjžica, ki bi se morala hraniti; imeti jo vedno pri rokah in vedno pogledati za kak svet. V knjžici najdete najzanimivejše čtivo ter mnogo poučnih in zanimivih navodil. Ta lepi Almanah dobite lahko zastonj, če vprašate za nj v lekarni ali pišete ponj na W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. (13-27)

Minister — brez hlač. Neki angleški minister se je vračal z dopusta. Ker ni prišel še vlak, je sedel minister na travnik blizu postaje in obendoval naravo. Ko je stopil v svoj voz, je opazil, da ima na sebi vse polno mravelj. Ni pomišljal dolgo, slekel hlače in hotel stresti neprijetne sopotvalce skozi okno, toda ekspresni vlak, ki je pridiral od nasprotne strani, mu je vzel hlače. Minister se je obrnil na železniško o-sobje, toda noben uradnik ni imel dvojnih hlač. Brzojavili so v London, kjer so ga čakale hlače, toda do Londona je bil zaklenjen v vozu, da ne bi prišla mogoče kaka dama v voz ter padla v omedleavico.

Priporoča se rojakom v SHE-BOYGAN, WIS., grocerijsko prodajalno H. Gerlach-a, kateri jo vodi že čez 12 let nad vse zadovoljstvo odjemalcev. Naročila na dom vozi Frank Pungercer.

H. GERLACH & CO.
Trgovci
blaga, grocerijskih potrebščin
moke in živeža
2201 N. Fifteenth St.
Sheboygan, Wisconsin.
Tелефон 630 White.

SVOJI K SVOJIM!

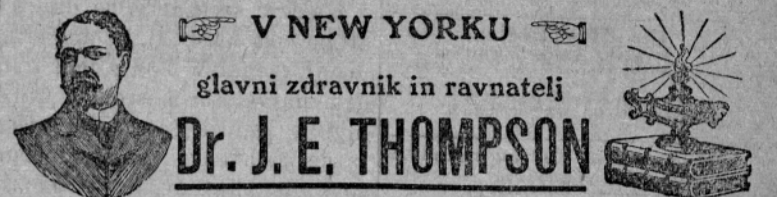
Prva in edina slovenska trgovina te vrste v Zed. državah. Velika izbira ur, verižic, društvenih prstanov; razna izbira srebrnine in zlatnine. Pušk, koles, gramofonov in slovenskih plošč, peči, itd. Pišite po lep ilustrovan slovenski cenik, katerega pošljemo zastonj. (Pri naročilu omenite ta list.)

A. J. Terbovec & Co.
Nasledniki:
Derganc, Widetič & Co.
1622 Arapahoe St., Denver, Colo.

Phone: Canal 80.
HOERBER'S CREAM OF MALT
Martin Nemanich,
GOSTILNA

Vogal 22. in Lincoln Street
Prost gorak in mrzel prigrizek vsak dan.

Slovensko Zdravišče

V NEW YORKU
glavni zdravnik in ravnatelj
Dr. J. E. THOMPSON

NI JE SPOLNE MOŽKE ALI ŽENSKÉ BOLEZNI

katere Dr. J. E. Thompson bi se ne upal v najkrajšem času popolnom ozdraviti, on Vam jamči za hitro in popolno uspešno zdravljenje sledečih boleznij:

Posledice omanije, triper, čankir, sifilis, impotenco, polucijo ali gubitek moškega životnega soka, revmatizem. Vse kronične bolezni želodca, srca, glava, ušes, ledic, pljuč, prs, mehurja; kilo ali bruha; Vse spolne bolezni na notranji ženskih ustrojih, neredno mesečno čiščenje, beli tok, padanje maternice, neplodivost; Vse kožne bolezni; srbečino, lišaje, uši na spolnih delih, i. t. d.

Zdravljenje vseh boleznij ostane strogo tajno

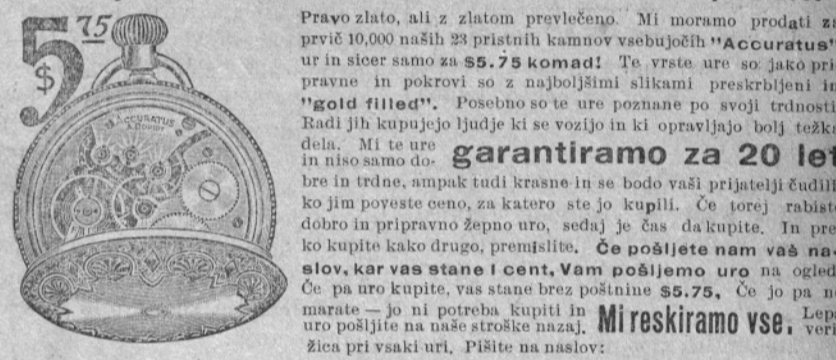
ZATORAJ ROJAKI ako ste bolni ter želite v kratkem popolnoma ozdraviti, natanko in brez prikriivanja ali sramovanja opišite svojo bolezen v materinem slovenskem jeziku ter v pismu natanko naznanite, kako je bolezen nastopila, koliko časa traja, in vse druge podrobnosti.

Pisma pišite v materinskem jeziku ter ih naslavljajte edino ie na sledeči naslov:
"SLOVENSKO ZDRAVIŠČE"

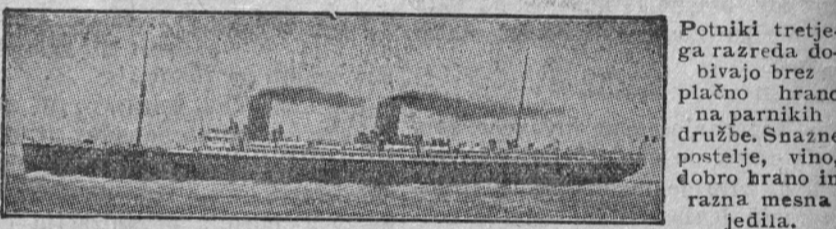
DR. J. E. THOMPSON
342 West 27th St. New York, N. Y.

Uradne ure so: Ob delavnikih od 1 do 4 ure popol. V nedeljo od 11 do 2 ure popoludan.

NOVO MI VAS SEZNANIMO Z 23 KAMNOV NOVO vesebujočo uro.

EXCELSIOR WATCH CO., DEPT. 505, CHICAGO, ILL., U. S. A.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
Compagnie Generale Transatlantique

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.
La Provence 30.000 HP La Lorraine 22.000 HP
La Savoie 22.000 HP La Touraine 20.000 HP
Chicago, nov parnik 9500 HP
Pristanišče 57 North River vzočje 15th St., New York City
Parniki odplujejo vsak četrtek.
Glavni zastopnik na 19 State St. New York.
MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad,
na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Pijte najboljšo pivo

Edelweiss

Peter Schoenhoffen Brewing Co.

PHONE: CANAL 9 CHICAGO ILL.

Največja slovenska lekarna v Chicagu

Velikanska zaloga korenin, zelišč in že izdelanih zdravil, medtem tudi Severova, Trinerjeva in Richterjeva. Kadar iščete pomoči, takrat pridite v našo lekarno, kjer ordinirajo samo slovenski zdravniki.

Pri nas se nahaja poštni oddelek, direktno pošljemo torej denar poštini v domovino. Posluujemo vsak dan do 9. ure zvečer. Pri nas obrestujemo naložen denar po 3 proc. na leto.

Pridite in prepričajte se

C. G. FOUČEK
že 25 let v tej trgovini na istem prostoru
1801 Center Ave. vogal 18. St. nasproti Narodni Dvorani v Chicagu Ill.

Vsak slovenski delavec naj čita "GLAS SVOBODE"

"Glas Svobode" (THE VOICE OF LIBERTY) WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co., 1518 W. 20th St. Chicago, Illinois.

Subscription \$2.00 per year. Advertisements on agreement

Prvi svobodomiseln list za slovenski narod v Ameriki.

"GLAS SVOBODE" IZHAJA VSAKI PETEREK in velja

ZA AMERIKO: Za celo leto \$2.00 za pol leta \$1.00

ZA EVROPO: Za celo leto \$2.50 za pol leta \$1.25

NASLOV ZA DOPISE IN POŠILJATVE JE GLAS SVOBODE CO. 1518 WEST 20TH ST., CHICAGO, ILL.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike da nam natančno naznajo poleg NOVEGA tudi STARI NASLOV.

Zapori in prisilne delavnice se zidajo samo za uboge.

Bos in jaz sva si brata — pa sem še danes njegov sluga.

V Nebraska so se "suhi" demokraci z "mokrimi" zjedini. Zakaj? Za profit!

Če ne bodo v deželo prišle politične reforme, pričakujemo za gotovo, socialno revolucijo.

Že zopet se je v našem mestu pripetil bombni slučaj in policija je vendar to reč, tako prepovedala!

Od sto senatorskih kupljenih sedežev, se mnogo govori, ste pa že slišali, da so katerega kupca zaprli?

Nekateri bi radi videli, da bi "Glas Svobode" še bolj resnico pisal, nekaj si jih pa želi, da ne bi o nji govoril. Kaj so zadnji?

Generalni poštar je izjavil, da je prospeh vladnim hranilnicam zagotovljen. Ali je ktera duša mislila drugače?

Že zopet sta samo dva roparja okradla v nekem vlaku 100 potnikov. Kje je le neki ostala tista ameriška neustrašena stotih oseb.

Ker imajo južne države zakon, da otroci ne smejo delati v tovarnah, zato je menda 20.000 fantkov in deklic pri dnevnem in nočnem delu!!

V poštni hranilnici v Pekin, Ill., je prvi shranil svoje cente neki devet letni deček; odrasle ni pač nimajo še kaj za "šparkase".

Šest letni ruski "carjevič" je zavoljo "nesreč" zavarovan od 50 kazakov in ima svojo letno plačo v znesku \$1,575.000 in zraven je še zavarovan za \$2,500.000.

Kedaj se bodo predsedniki, governerji in drugi veliki močje navadili svoje poslanice tako kratko na pisati, da jih bo lahko vsak državljan imel časa prebrati?

Neki londonski sodnik je zahteval od nekega časniskarskega poročevalca — \$100.000 varščine! Potem morejo imeti tam drugačne časniskarske poročevalce, ali pa drugačne sodnike, kot pri nas.

Danska ministra Albertija so zaprli osem let v ječo. Ko je prestopil prag svojega novega stanovanja, je vzkliknil: škoda, da nimamo tudi pri nas kakega "najvišjega sodišča" — pa to ljudje le samo za "vic" pišejo...

Pod današnjim sistemom, se preveč producira, kot ljudstvo rabi; potem tovarne zapro in lakota pride na vrsto; v resnici bi pa moralo biti, da bi ljudje imeli v tistem času piknik. Kedaj pa bo zadnje?!

Naša vlada zadnje čase po Taftovem nasvetu silno agitira pri mladih fantih, za "lep vojaški stan." Pri tem pa opozarja, da imajo prednost tisti, ki znajo kako — rokodelstvo. Potem se jih — tudi rokodelce-vojake — plača \$17.50 — mesečno. Smo res v 20. stoletju?

RAZMERE DELAVCEV V LOS ANGELES.

Kakšne svinjarije se danes gode po celi Ameriki, ni mogoče popisati vsega. V Los Angeles, drugem največjem mestom v Californiji je zadnje čase tako preganjanje delavcev, posebno organiziranih delavcev, da je groza. V Californiji in tudi v mestu Los Angeles obstoja družba magnatov, ki skrbi za to, da se rumeno naseljevanje "omeji", a pri tem pa na drugi strani dopuščajo največjo popustljivost naproti "rumeni živni", ker ti zadnje ceneje delajo. Ta družba, podpirana gmotno ob bogatih klubov zagotavlja, da ima vso javnost na svoji strani in si domišljuje, da dela bogsigavedi kako rodoljubno delo; v resnici pa sam humbug in zopet — humbug.

Pa tudi "kontrola" čez "bele" delavce hoče imeti omenjeno samaritansko društvo. Ker pa za delavce ne sme nič storiti, pa išče vedno kaj, kar bi proti njim obrnila. Laži in zavijan se ne boji.

Ker stvari tako stoji, ni bil noben drugi, kot štrajkarji tisti, ki so povzročili v železo topilnicah Leewellyn-ovih, eksplozicijo; ravno tako, ko je bilo že "pribito", (a se ni moglo izmišljotino dokazati!) da so štrajkujoči delavci zažgali "Times" poslopje. Takrat se je celo zagotavljalo, da se ima v "rokah pravice" zločince in se je "prave" storile zasledovalo notri v Meksiko, kjer so se izposlovali tudi aretacije, a nazadnje se je pokazalo, da je gola laž in se je moralo "zločince" izpustiti.

Tako se tudi sedaj krivda luča na štrajkujoče delavce, češ, da so oni povzročili eksplozicijo. Policija pa razširja še pravljico, "da se je videlo tri sumljive "unnijske" delavce, katerih stanovanja se tudi stražijo, a jih od dneva eksplozicije še ni bilo v svojih stanovanjih."

Pa ne samo, da se sumničar neke tri delavce kot povzročitelje eksplozicije, temveč se tudi neki umor nalaga na njih rame, ker dotičnik ni bil unnijski delavec.

Vse to so pa prave izmišljotine in se hoče le tista "višja" družba malo opravičiti in seveda, rumeno časopisje ji gre fenomenalno na roko.

Organizovano delavstvo ni seveda zamoglo teh napadov pravčasno odbijati in pokazati resnico, zato se je po nasvetu nekega delavca, obrnila organizacija do župana mesta Los Angeles, a da je bil ta korak skoro neumen je skoro gotovo.

Znano je, da mnogo ne koristi, če se hudica pri njegovi stari materi zatoži. Vrana vrani, oči ne izkljuje.

Župan je želje delavske deputacije v "zasebnem pogovoru razjasnil tudi svojim prijateljem" in drugi dan je njegova županska milost dala delavcem sledeči dobesedni "svet":

"Vse, kar morem jaz za Vas storiti in vam nasvetovati je, da greste v mesto Sacramento in porabite svoj vpliv pri deželni legislaturi, da bi ona naredila "zakon", da bi vse "krege", delavcev z delodajalci, razrešilo "pravično", sodišče.

Ta nasvet župana mesta. Los Angeles je bil dosti viden kam merijo nade kapitalistov dežele Californije. Oni bi radi "razne krege" delavcev odpravili z sodniki, zapori in strelivom. Da bi pa svoj cilj še lahko preje dosegli, jim je pa na "razpolago zakon", ki pravi, da se v slučaju velike "nevarnosti, delavske vodje utakne v železje.

Ampak gospodje so se in se bodo še motili, če mislijo, da jih današnje pravo delavstvo res kaj posluša. Mi jih zagotavljamo, da v nobeni deželi ni ljudstvo tako zgubilo zaupanja v sodnike in sodišča, kot ravno v Zjed. država; vzroka k temu, pa je dovolj.

Torej delavci naj bi že svoje dobljene pravice, zročili medvedom nazaj in pričakovali od sodišča "pravične razsodbe". Ne, tako daleč ni več delavstvo in tako globoko, v svojo sramoto in škodo, tudi ne bo padlo!

Če se ti pa krivica godi, jo ne išči kot h... pri svoji stari materi.

Za zunanje oglase ni odgovorno ne upravnistvo in ne uredništvo.

KDO BO TO MORO VRGEL IN STRL?

Vso blaznost oboroženega miru kaže francoski ekonomist Edmond Thery, kateri je za novo leto preskrbel svetu krasno statiko, koliko je stal oborožen mir zadnje četrstoletje. Postavil, izračunal je stroške na — 145 milijard frankov, ali v ameriški vrednosti, 29 milijard dolarjev!!! Posledice tega niso le bile, da je ljudstvo plačevalo ogromne davke, temveč so se še vse dežele pri tem grozno zadolžile.

Evropske države so bile dolžne 105, sedaj pa dolgujejo čez 151 milijard frankov. In vse to, radi militarizma! Indirektna škoda je pa še stokrat večja, a te pisatelj ne šteje. Ker pri tem oboroženem miru 195,000 častnikov in 3,800,000 vojakov, je odtrganih od produktivnega dela in morajo biti od drugih preživljani. In to se vrši leto za letom!

Ta Francoz je s svojimi podatki storil hvalevredno delo; morebiti si še sam ne predstavlja, da se bo njegova statistika prestavila v vse jezike in bo grozno pričala o današnjem "miru", še poznejšim rodovom. Koliko ta svinjarija stane ljudi; koliko znojia in dela, da se vse to preživi. In zraven tega, je pa v resnici res v nevarnosti pravi mir. Saj se je že tu in tam od militaristov poskušalo "udariti na sosedu". Generali kar hlepene po višji časti, odlikovanjih in svetovnem občudovanju njih hrabrosti!"

Kaj vse je že storilo človeštvo v svojem obstanku. S kakšno mugo so se postavljale krasne stavbe, umetnost, dobri zakoni, nove ideje; pa pride militarizem, in vse to začne razruševati in podirati, ubijati in ropati in vsako leto pridržati v svojih verigah 4 milione mladih, zdravih ljudi, ki bi svetu lahko drugače koristili, kot ga strašijo z kanoni in bajoneti, bombami in krtačami!! Ti ljudje, v svoji najlepši starosti, bi svetu letno vsak prihranil najmanj \$400, kar bi dalo nadaljnih 16 milijard, ki jih še k Francozovemu računu pristejemo, tako, da militarizem v resnici stane letno 42 milijard dolarjev. Pri tem pa še niso vračunjeni "penzion" generalov in drugih lenuhov, ki tudi stanejo ljudstvo par sto milionov dolarjev!

In ves ta denar plačujejo ljudje za morilno orožje, za podporo cesarjev, princev in kapitalistov in krivičnega današnjega sistema. In sedaj pridejo ljudje, ki govore, da kam bi se delo teh 4 milione delavcev več? Kje bi se zanje dobilo delo? Ali s tem dosti ne prihranijo? itd., itd. Ljudje se si zraven ne predstavljajo, da je človek, kot vojak, prava živina, prodana živina, brez svoje volje, slabši kot vsak suženj, kateremu se naroči, da mora streljati svojega očeta, brata in prijatelja in razne "sovražnike"!!

Tu imamo misel na pravem koncu: vojaška naprava, militarizem, je prava kapitalistična naprava. On sploh ne bi bil mogoč brez njega. Za svoje umazane namene plačujejo, za v prah v oči, državi neke posebne procente, v resnici se jim pa vse poplača nazaj, ker vse, kar militarizem rabi, le oni izdelujejo in profit spravijo: vi se pa za nas koljite in pobijajte, saj naša koža ni v nevarnosti!

Kapitalisti danes ne mislijo niti na manje na odpravo militarizma, temveč nasprotno ravno sedaj vse vladne načrte oboroževanja podpirajo in hvalijo.

Mi pa jim zagotovimo, da se motijo, če mislijo, da ljudstvo še danes veruje v militarizem. Že danes obstoji velika armada, milionska armada, ki kriče in zahtevajo: Dol! v militarizem! Stran z kapitalističnimi moritvami!

Zato je ves tisti sedajni oboroženi mir, navaden, največji sedajni humbug. Na svetu je mnogo idealistov, ki verujejo, da se začne z neoboroževanjem in krčenjem militarizma. Oni se pa motijo, če mislijo, da "bodo ljudje že vendar enkrat spregledali in militarizem odpravili." Ne, tega ne bo; zato stoji druge ljudje: proletarci vsega sveta.

Če bi n. pr. eden od teh ljudi stopil k Taftu in mu začel govoriti proti militarizmu in mu jasno dokazal vse krivice in bi za na zadnje vprašal, če je potreben

militarizem, bi se g. predsednik toliko časa zvijal, dokler bi odgovoril, da, kapitalizem je potreben. O! tako kmalu takih tičev ne spreobrneš.

Pridemo zopet do vprašanja, s katerim smo naslovili članek! Kdo bo to moro vrgel in strl? In odgovor na to ne bo, ne more biti drugačen kot: delavni proletarij. Proletarij misli vsak dan, kako bi bilo najboljšo sredstvo, odpraviti militarizem. Zakaj? Zato, ker ga ravno on najbolj doli tlačiti, mori in ga strelja kot psa, če se noče kloniti razmeram. Delavno ljudstvo; ljudje, ki drže svet po konci, delavci so tisti faktor, s katerim ima v naprej militarizem za odpraviti; proletarij je njegov največji sovražnik in edino ta ga vrže in zatre!

V tisti meri, kot se politično in socialno proletarij vzbuja in dviga višje in višje, v tisti miri militarizem pada in pada in zgublja privržence — tako je že tek tega sveta — ker militarizmus si je dal sam sebi proti orožje, ker vsacega sili, nositi orožje. On se sam vrže. Vsak pogin pride od stvari same, od znojtraj; naj-sibo to razstlina, žival, ali človek; vsak si koplje sam sebi jamo; pa tudi sredstvo za padec si sam producira. Tako tudi militarizmus; njegov strup se imenuje: občna vojaška dolžnost. V tem umre. Ko bodo vojaki sami enkrat tako daleč, da bodo čutili proletarsko in socialno, človeško, tudi sami, potem militarizmus umre od njih ven. In če pride do krize in če bo nam to še dano do živeti, bomo pričali, da se bodo najboljši ljudje postavili v vrsto revolucije.

Potem se bo našel tudi proletarski, anti-militaristični general, ki bo glava.

KAJ JE STORIL TAFT ZA PREBIVALCE Z. D. A.

Vedno se vidi nove slike našega častihlepnega predsednika Tafta. Da bi bilo pri takih slikah debeluharja in zaveznika trustov in zatiraleca svobodomiselnih delavcev pa kaj povedano, koliko je storil naš največji deželni uradnik za nas, delavce, o temu gospodje molče. Vemo pa jako dobro, da ima svetlost dober tek vsak čas; da se ne boji jesti, kot pravi Nemeč, "sedemkrat na dan." Nadalje je izvrsten igralec golfa in tudi za istv in šah ima interesovanje, katero pa ne preseša veselja po velikih bojnih lađajah in največjih kanonih. Pa še nekaj so nam vendar po pravici povedali, njegovi prijatelji in "oboževalci". Namreč, g. predsednik Taft, so spodili vse panamske delavce, ki so zahtevali večjo plačo in osemurno delo, proč od dela in po čifutih pripeljali "voznine prosto", cele vozove novih, svežih moči — in še cenejih! Ha, to je triumf! Zakaj niso gospodje že vendar prej za štrajkali; koliko bi trusti prihranili "deželi" ali "ljudstvu" v denarju.

Taft ni storil v svojem predsedništvu nič! Kdor to govori, ni preveč pazno zasledoval Taftovega delovanja, ki ima v svojem krogu posebno specialiteto.

Še pod nobenim predsednikom ni bilo imenovanih na najvišja in najbolj odgovorna mesta, toliko ljudi, Taftovega, torej, kapitalističnega mišljenja, kot ravno pod predsedstvom g. Tafta! In vsi ti ljudje bodo obdržali svoja pomembna mesta, do konca svojega življenja! Taft je imenoval že dva in bo v kratkem še enega sodnika imenoval, v najvišje deželno sodišče. To pomeni toliko, kot trije najmočnejši klini, zabiti v hrbet proletariata!

Taft je največji podpiratelj bojnih naprav in bo prekosil častno samega "kralja humbugov" — Roosevelt! Taftove zasluge se pa kažejo tudi drugod; preobširno, da bi danes vse našli. Prosi se pa, da se o Taftu ne govori več kot o kaki "mir-kuci", kot pravi Ljubljancan, temveč, kot o enem največjih pitratov in podpirateljev velikega trusta, proti delavskih zakonov in kovarju militarizma!

Tihe vode, so naj huje; tako se lahko tudi o Taftu reče. Da pa v resnici dela za truste in vse gori že navedene lepe reči, imamo pa dokaz v tem, — ker ga rumeno časopisje, dan na dan bolj — graje!!

Cenik knjig,

katere se dobe v zalogi "GLAS SVOBODE" Co. 1518 W. 20 Street, Chicago, Ill.

Table with multiple columns listing book titles and prices. Includes sections like 'Cankarjevi spisi', 'Kersnikovi spisi', 'Trdinatovi spisi', 'Jurčičevi spisi', 'Sienkiewiczovi spisi', 'Tavčarjeve povesti', 'Tolstojevi spisi', 'Venec slov. povesti', 'Zabavna knjižnica', 'Knjižnica Nar. zal. v Celju', and 'Razni drugi spisi in prevodi'.

AKO ŠE NISTE, POŠLJITE NAROČNINO!

Slovensko Delavsko Podporno in

Penzijsko Društvo

Ustanov. Incorp.
21. nov. 1909 15. marca 1910.

MADISON, PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

PREDSEDNIK: Jos. Hauptman, Darragh, Pa. Box 140.
PODPREDSEDNIK: Ivan Sever, Adamsburg, Pa. Box 51.
TAJNIK: J. Hauptman, Box 140 Darragh, Pa.
ZAPISNIKAR: Ivan Flere, Adamsburg, Pa. Box 122.
BLAGAJNIK: Bartol Serjun, Box 6, Arona, Pa.

NADZORNIKI:

ANTON KLANČAR, Arona, Pa. Box 144. Predsednik.
JA KOB ŠETINA, Adamsburg, Pa. Box 108.
BLAŽ ČELIK, Adamsburg, Pa. Box 23.

VIHOVNI ZDRAVNIK:

DR. GEORGE BOEHM, Arona, Pa.

Društva in rojaki naj pisma pošiljajo tajniku; denar pa blagajniku in nikomur drugemu.

PURITANI IN QUAKER-JI TER NJIH PRAZNIK.

Spisal za kratek čas slovenski farmer.

Beseda praznik ni absolutno nobena pohujšljiva beseda, in človek, kateri praznuje bodisi katerikoli praznik, ni naredil s tem nikakega zločina. Ni nam pa potreba zdihovati po praznikih saj teh imamo dovolj skozi celo leto in to "svetih", narodnih in delavskih. Da se pa bolj seznanimo z besedo — praznik, začnimo pri prvem za nas delavec pomembnem prazniku — 1. maja vsakega leta. Kaj je ta praznik? Ta praznik ni nič drugega, kakor vsi drugi prazniki — ali z drugo besedo bi se lahko reklo: zadovoljenja dati svoji "duši". Vse kar bi jaz zamogel reči o praznikih bi rekel, da so brezopredni in brezsmiseln. Vendar pa ni prav, če smo izobraženi ljudje in poznamo temelj ali stališče praznika, ga bomo tudi mi v duhu praznovali in pustili veselje o nim, ki ga praznujejo dejansko iz prepričanja.

Vzemimo si pa to priliko za vzgled, praznik na dan 24. nov., ali takozvani — Zahvalni dan.

Nekateri časniki so prinesli kratko notico o tem prazniku rekoč: "Ta praznik so iznašli kapitalisti." S to notico pa niso samo oskrnili praznik, pač so pa pokazali svojo izmotljivost in nevednost. Da pa je to slednje pribita resnica, oglejmo si stvar bolj natanko.

Kdor še ni slišal in ne pozna izmed toliko verskih sekt — Puritana in Kvekerja, ta naj prebere sledeče vrstice. Puritanci so odlomek katoličanov in Kvekerji so odlomek Puritanov. Začetek istih je bil na Angleškem.

Prvi Kveker je bil George Fox, ki je vzrastle v eni noči (zato ima tudi ime od quak — Quaker) v onim davnem času, ko je Charles I. neusmiljeno z vojsko preganjal Puritance.

Kvekerji so se vže naselili v Ameriki v letu 1656. Njih verska ceremonija je bila podobna onim

Puritanom ali Episkopalom; vendar so se v marsičem razločevali. Ali bili so zelo zasledovani od angleške vlade tu, in onkraj oceana in ječe so bile prenapolnjene istih. Lahko bi se reklo: telo bilo je mrtvo a duh je živel, se oživljal in živi še danes.

Njih glavna doktrina je prijateljstvo in zato se od začetka pa do danes nazivljajo "prijatelje" in njih nastop je bil v vsakem oziru boljši od Puritanov. Za temeljni kamen svoji veri so poznali resnico od začetka do danes, katera je podeljena po "božjem razsvetljenju" vsakemu možu, ali pa po "glasu", ki prihaja od "Boga".

Poleg tega pa ima ta vera še mnogo drugih lepih, krščanskih in "mikajožih" točk, kakor n. pr.: — 1. Vsak k njih veri spadajoč naj bo objednim duhoven in pridigar, da nalašč na duhovniško mesto postavljen človek je nepotrebno in davek plačevati za cerkev je napačno. 2. Oni verujejo, da je vsak človek enak v imenu božjem in tako naj bode tudi enak pri vseh ljudeh. Nikomur naj se ne delijo "časna" imena, in človek naj se ne ponižuje pred človekom. Vsi ljudje, kralji in cesarji, kakor navaden delavec naj se nazivljajo medsebojno — prijatelji, ali pa z besedo "vi" in "ti". 3. Edina ena pot je prava, da ima vsak moč enakopravno politično moč. 4. Oni ne pripoznajo k državi cerkva in njihovih članov v sodnijskih zadevah prezirajo. 5. Na vsak način zanikujejo vojsko, pa če je tudi v prid samobramstva.

Vse to pa je bilo njih prvo delo in začetek, a "veliki duh" se je pričel šli takrat, ko se je Viljem Penn naselil med nje.

Kakor sem že rekel, "veliki duh" je zavlada med Kvekerji, ko se je mladi Viljem Penn, sin admiralna Penn in prijatelja kralja Charlesa II., naselil med nje. Med tem, ko je mladi Penn študiral na Oxford universi je postal "Kvekar" in ko so ga izvoznili, je moral takoj ostaviti šolo, a oče ga je napodil od doma. Naslednjemu je to odpuščal, ali na

Irskem, kakor na Angleškem, ni imel mladi Penn toliko časa miru, dokler ga niso naposled vrgli v ječo, ker je lastoval svoje prepričanje. Ali tudi to ga ni omajalo. Ostal je trden in razširjal je svoj nauk, kjer je le našel priliko.

Angleška vlada je postajala silovitejša napram Kvekerjem dan za dnem in tu so uvideli, da nimajo več obstanka v domovini ter so se konečno napotili v Ameriko. Njih prvo naseljevanje je bilo v West New Jersey (takrat je bila še država New Jersey razdeljena v dva dela in sicer v koloniji "West" in "East") pa, novi naseljenci v novi domovini so postali naposled tudi nezadovoljni, kakor prej v stari. — Povod temu je bil, premajhna kolonija in pa preveč drugovercev; kajti iz angleškega se je navalil velik naval naselencev v tako kratkim času, da jim je dalo misliti si ustanoviti svojo lastno in pa večjo kolonijo. In glej, sreča je bila mila mlademu Penn-u — Kvekerju.

Angleška vlada je dolgovala njegovemu očetu veliko svoto denarja in, da se ga izplača, je Charles II. izposloval lastninske pravice od 40 tisoč štirirjaških milj in jih izročil Penn-u, katera, sedanja država zavzema njega častno ime — Pennsylvania.

Takoj za tem je imel mladi Penn priliko izdelati nov čarter, katerega se je takoj lotil in izdelal ter ga uresničil, to se pravi, da je postal polnomočen in "svet" med svojimi "prijatelji", kakor sledi: 1. Absolutno miroljubnost, prijaznost, spoštovanje do vseh narodov, brez razlike na polt ali vero. 2. Vlada naj se razglasi v prid celega občinstva in ljudstvo naj zapoveduje nji. 3. Sodbe naj bode pravične in ne malomarne. 4. Samo za dve hudodelstvi naj bo smrtna obsodba. 5. Sodba naj se vrši pred poroto in to bode Indijane ali Anglež.

Zgodaj v spomladi leta 1681 se je pričelo z delom kakršnega zahteva kolonijalno življenje, v Pennsylvania. Penn je odposlal pismo na ljudstvo v Delaware, kateri je bil oddan pod vladnim nadzorstvom, želeč mu veliko veselje, tačas in pozneje, krkršnega živca on sam, a zabeležil pa je tudi, da on ne namerava postati "governor" v državi, da bi s tem povečal svojo srečo. "Vi ste prosti, rekel je, trezni in delavni ljudje. Moja želja je: nikdar oskruniti, vedoč ali ne vedoč, vaših pravic in nikdar naj ne pritiskam na osebo."

Penn-ov razglas je širil po bliskovo v vsej deželi in tudi Evropi. Kot dobra novica, nov up, je stopil v srce vsacega revnega in tlačenege. In kako bi tudi ne, saj v oni črni in krvavi dobi se niso smeli niti ganiti Puritanci, pod pritiskom Winthrop-a (Winthrop je bil ang. tiran), a strinjali pa so se s Penn-om — Kvekerjem. 20 ladij je priplulo s 3000 naseljenci v Delaware že prvo leto in pozneje pa v štirih do petih let 7000 naselencev v novo kolonijo Pennsylvania.

V letu 1682, je Penn dospel s 100 quakers v New Castle, na ladiji "Welcome", kjer ga je v Chesteru že čakala velika množica ljudi s mestnim občinskim "svetom" na čelu. Naseljenci so se pripravili po vseh zmožnostih, kar jim je tedanje razmerje dovolilo, da Penn-a najspodobneje pozdravijo in da stem pokažejo priznanje njegove vlade. Vse je bilo praznično oblečeno. Eden od naselencev je podal Penn-u vodo in prst s prisegljivim pripoznanjem, da je Kveker lastnik zemlje in vode; drugi mu je podal šoto in perutnico, da mu s tem prizna in pokaže, da Penn-ova oblast sega pod zemljo in nad zemljo. Konečno podalo Penn-u še ključ od trdnjave, kateri naj dokazuje, da ima on pravico zapovedovati nad armado.

Po preteku par tednov svojega prihoda v novo kolonijo, oziroma državo Pennsylvania, je Penn obiskal ali posetil ljudske zastopnike, kateri so bili zbrani polnoštevilno v Chesteru in vpeljal dobrodelnosti v postavo dajo za Pennsylvania ter olajšal stan jetnikov. Zaukazal je, da se ima na zapadni strani države razglasiti, onim, ki so bili sužnji — praznik prvi dan v tednu, da se odpočijejo; da se ne sme nobeden "verozalec" več s smrtjo kaznovati

in da se ne sme noben davek več pobirati za vzdrževanje cerkva ali pa istega v to svrhu naložiti. Za obdačenje vsake najmanj stvari ima ljudstvo glasovati. — Isto je sprijaznil drugoverce s svojoverci in jim je dal iste pravice, katere je on imel sam. Naslednjem je še olajšal jetnike in njih kazen v do smrtno ječo, spremenil v kratko, navadne ječe pa spremenil v delavnice, kjer so imeli jetniki priliko izučiti se vsakojake obrti. Tedaj pa je zavlada med ljudstvom takozvani — "zahvalni dan", ki se že preko 300 let ponavlja na dan 24. nov. Ali pa mar ni imelo ljudstvo vzroka dovolj, da si je postavilo ta — zahvalni dan?!

Tukaj je samo dokaz zmotljivosti nekaterih slov. časnkarjev, ki vpijejo tja ven dan s nekdanjim kranjskim kaplanom, zalučavši klobuk visoko v zrak, ko ga je napredna stranka podila mimo križa rekoč: "Kristus, Ti si zmagal"! Toda ne splača se takšnih ljudi in "prvih ter slednjih izobražencev" kritizirati, vendar pa, če bi se kdo polotil tega dela, bi moral objednim izdajati dnevnik, ker gradiva o kritiki bi našel zadosti v njih tedniku za vsakdanjo izdajo. Vsak čas se upije o "blaznem" sistemu in sklicuje že na davno umrle predsednike Zjed. držav kakor n. pr. Washington, Harrison, Jefferson in Lincoln itd. itd., da bi se le-ti gnjilo vlado. Ne bom trdil, da nismo imeli v Ameriki nobenega več tako dobrega preds., kakor je bil Washington, a Jefferson in Lincoln mu pač nista bila absolutno nič jednaka. To nam pove jasno ameriška zgodovina in literaturna vednost. Torrej od kod takšno navduševanje??

Največji čudež današnjega dne.

Telegrafično pošiljanje denarja v stari kraj za 50 centov.

Vsaki, kateri plača 50 centov več, kakor je navadno plačal pri pošiljanju denarja po pošti, pošlje zdaj lahko vsako svoto denarja telegrafično v stari kraj.

Denar je že drugi dan v Evropi nakazan in izplačan, a čez 10 do 12 dni dobi pošiljatelj v Ameriki originalni receptis evropske pošte. Prijemnik denarja v starem kraju ne plača niti vinarja, kadar prejme denar. Ni potrebno, da se mi pošlje evropska adresa prijemnika ali kako drugo naznanilo poprej. Nikdo drugi na svetu ne more tako po ceni pošiljati denar brzojavno v staro domovino.

Puskusite in prepričajte se.

Denar pošljite meni po Money Orderu, čeku, ekspresu ali v registrovani pismu. Pišite po cenik in navodila. Kdor mi pošlje naslovov, dobi lepo darilo.

IVAN NEMETH,

BANKIR
Biv. cesarski in kraljevski konsul, agent.
457 Washington Street, New York, N. Y.

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI VOZIJO iz AVSTRO-OGERSKE v NEW YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUJEJO IZ NEW YORKA:

Laura.....	4. Jan. 1910	Alice.....	18. Jan. 1911
Oceania.....	11. Jan. 1910	M. Washington..	28. Jan. 1911

Parniki odplujejo vedno ob sredah ob 1. uri popoldne iz pristanišča Bush's Stores, Pier No. 1 na koncu 50te ceste v South Brooklynu.

Železniške cene na teh ozemljah so najceneje in imenovana pristanišča najbližja Vašega doma. Dobra in priljudna postrežba; občuje se v SLOVENSKEM JEZIKU

Phelp Bros. & Co.,

2 Washington St., New York, N. Y.

ZASTONJ

VPRŠAJTE Z POLNIM ZAUPANJEM ZA SVET IN POJASNILA. NA VSAKO VPRŠANJE DOBITE ODGOVOR POVSEM ZASTONJ!!!

IZREŽITE TO IN ODGOVORITE NA VSA VPRŠANJA

Ali imate dober tek (apetit)?
Ali ste nervozni in slabotni?
Ali hujšate?
Ali ste zaprti?
Ali se delbite?
Ali so Vaše nosnice čiste?
Ali ste hitro utrujeni?
Ali ste raztreseni?
Ali so Vaše oči slabotne in težke?
Ali imate bolečine v obližnji srca?
Ali imate kilo (bruha)?
Ali so Vaši otroci zdravi?
Ali imate prehlajenje v plečih?
Ali so Vaše roke in noge vnete?
Ali so Vaši členi trdi in otečeni?
Ali slabo slišite?
Ali ste slabovidni?
Ali imate bolečine v nosu?
Ali je Vaš jezik pečest?
Ali težko dihate?
Ali je Vaša koža suha in vroča?
Ali je Vaše grlo suho in kedaj?
Ali je Vaša voda motna ali gosta?
Ali je Vaša slina gosta?
Ali slabo prebavljate?
Ali kašljate, suho in na kratko?
Ali kašljate po noči?
Ali imate slab okus v ustih?
Ali ste vrtoglavci?
Ali imate teče iz ušes?
Ali pljuvate rumene ali sive izmečke?
Ali dobro spite?
Vas spanje okrepča?
Ali pijete mnogo vode?
Ali pijete mnogo opojnih pijav?
Ali pušite mnogo tobaka?
Ali opažate, da izgubljate moč?
Ali imate slab okus v ustih?
Ali so Vaše roke in noge težke?
Ali čutite bolečine v hrbtu in križcih?
Ali ste hripavi po kašlju?
Ali imate črne kolobarje pod očmi?
Ali imate bolečine v prehitro bije?
Ali imate bolečine, praskanje v grlu?
Ali imate glavoboli? .. kedaj?
Ali Vas glava boli na čelu? .. sencih?
Ali velikokrat vodo puščate?
Ali imate hemorhoide (Zlato žilo)?
Ali imate bolečine v sapniku?
Ali imate kake rane na telesu?
Ali imate katar v nosu? .. vratu?
Ali imate reumatizem?
Ali imate slabosti v želodcu?
Ali imate kake notranje bolečine?Kje?
Ali Vas boli temem, vrh glave?
Ali Vas ledice bolijo?
Ali ste otečeni pod očmi?
Ali imate kake kri iz nosa teče?
Ali imate bolečine v trebuhu?
Ali imate kako spolno bolezen?
Triper—Sifilis ali kake druge bolezni brez razlike, kolikojke bolezen stara?

Zakaj bolezen prenašati? Ti sočernim rojakom je bilo pomagano do čvrstega zdravja, ker so se obrnili z polnim zaupanjem do tega slavnega profesorja. Pridite osebno ali pa pisite v ta slavnih zavod v slovenskem jeziku. Potožite in opišite Vašo bolezen temu iskušnemu zdravniku dokler ne bode prepoznal. Stavite mu najsi bode kakoršno hoče vprašanje glede boleznih — vprašajte ga za svet. On vam bode odgovoril in svetoval povsem brezplačno.

IZREŽITE TO

VRHOVNEMU ZDRAVNIKU
Collins N. Y. Med. Instituta
140 W. 34th Str. N. Y.

Pošiljam Vam odgovor na vprašanja, tičoa se moje bolezni. Prosim da mi odgovorite, kaj da je z menoj. Naznamite mi, ako me zamorete ozdraviti in ako je se kaj upanja me ozdravit. Prosim obdržite to tajno in pošljite mi odgovor zastonj.

Ime.....
Naslov.....

Dr. E. C. COLLINS.

Slavni profesor, ustanovitelj največjega zdravniškega zavoda v Ameriki, The Collins New York Medical Institute.

TA KNJIGA VAM ZAMORE REŠITI ŽIVLJENJE

To je največja in najobširnejša zdravstvena knjiga kar jih je bilo do sedaj spisanih, in ta knjiga je učila mnogo drugih zdravnikov kako boleznih ozdraviti. Pisana je v slovenskem jeziku in vam pove, kako si zamorete zdravje ohraniti. Preskrbite si vse ostale zdravniške knjige, primerjajte njih vsebino z to knjigo, in sprevideli bodeite razloček in vrednost te znamenite knjige.

Pridite osebno ali pa pisite in pošljite odgovor vprašanja na Dr. E. S. Hyndman-a Medikalnega direktorja od

The COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

140 W. 34th ST., NEW YORK CITY.

Uradne ure so: Vsaki dan od 10-5 pp. Ob nedeljah in praznikih od 10-1 pp. Vsaki torek in petek od 7-8 ure zvečer.

AKO nočete... IZGUBE,

tedaj nalagajte svoj denar le pri

MESTNI HRANILNICI

LJUBLJANSKI

v Ljubljani, Prešernova ul. št. 3.

Ona je najbolj varna in največja slovenska hranilnica. Stoji pod kontrolo javnosti, vlagatelj in c. kr. deželne vlade. Za vloženi denar jamči cela mestna občina ljubljanska s premoženjem, vrednim do 50 milijonov kron in hranilnica sama z rezervnim fondom nad 1 mil. kron. Vsaka izguba denarja-tudi za časa vojske-je izključena. Nad tisoče in tisoče Amerikancev ima pri njej naloženo več milijonov svojega prislužka. Vloge obrestuje po

4 1/2%

brez vsakega odbitka. Stanje vlog znaša 38 milijonov kron, ves promet do konca 1. 1909 pa 518 milijonov kron.

Denar lahko pošiljate sami po nakaznicah, po Franku Sakserju ali kak drugi banki.

Ne dajte se pregovoriti od agentov drugih hranilnic in bank! Pazite na svoj denar! Pišite naslov razločno!

Delavci, širite svoje glasilo "Glas Svobode"!

J. F. HALLER GOSTILNA
prve vrste.
Magnet pivo, mrzel in gorak prigrizek. Domači in importirani likerji. Tel. Canal 8096.
2103 Blue Island Av. cor. 18. Place

GOSTILNA J. J. Vodak in sinovi
1825 Loomis St. cor. 18. Place
Dvorana za zabave in zborovanja.
Tel. Canal 1386.

DOPISI.

Indianapolis, Ind.

Cenjeni gosp. urednik: —

Prav primeren je bil v božični številki vaš članek: Meditacija k božičnim praznikom: Kam plove-mo? Že oktobra meseca pisal sem, da bi se pri nas kdo podal na pot med rojake po naši naselbini in pobiral za terpeče, stradajoče brate po Pennsilvaniji. A, kakor se vidi, je moj glas vpijočega v puščavi. Za vse imamo denarja, najbolj za nekatere saloone, katerih lastniki so "katoliški" pervaki, kjer se gode večkrat najbolj umazane stvari, a mi le plačujemo in na zadnje se skvasamo. Ni li naša sveta dolžnost, da jim priskočimo na pomoč. Za družbo sv. Cirila in Metoda beručimo po Ameriki, a lastnih stradajočih bratov nočemo videti. Proč z našo zanikernostjo in naši napredni družtvi na dan, ako se že katoliška nočejo ganiti. — Slučajno sem našel v kari slovaški list: Jednota. Ne razumem veliko, a malo sem le pogledal v njega. In našel sem tam: Sberka pre štrajkere; izkazana je bila nabrana svota nad \$1500.00; podpisani je duhovnik Rev. Murguš. Vprašam Vas, slovenski delavci, kje so pa naši slovenski duhovniki? Kolikor se spominjam, sta v Ameriki edino le dva, ki sta poslala še jeseni svoja prispevka, namreč župnik iz Bridgeville, in župnik med Čehi v Da-Hradeci. A kje je ostalih osemdeset? Res, kakor kaže, smo delavci le takrat dobri, ko je treba kolektati za duhovna; ko pa se nahajamo mi sami v potrebi, nas pa nikdo ne vidi; takrat smo res uboge pare. — Jaz mislim, da ta poziv ne bo ostal brez uspeha; pravim še enkrat: Med slovaškimi duhovni se je našel mož, ki je dal oklic na svoje rojake, da pomagajo štrajkarjem; upam, da se najde tudi med slovenskimi kdo; upam tudi, da se ne bo nabiralo samo za Ciril-Metodovo družbo, ampak v prvi vrsti za naše lastne potrebe.

Tudi pričakujem, da bo dnevnik, Gl. Nar., ki pravi, da je delavski list, kakor tudi A. Sl., prinesel kak poziv na zbirke za štrajkarje. Klubaš št. 1.

Newburg, O.

Cenjeni g. urednik: —

Ko sem se pred par dni tako lepo sprehal, sreča me prijatelj France. "No, kako pa kaj? Konec bo starega leta in upam, da bo novo boljše." Tako sva modrovala, nazadnje ko že nisva vedela ničesar drugega, sva pa začela o vremenu. Po malem je našel pogovor le prinesel še na druge stvari. "Ali si že bral, kaj pišejo listi o štajerskem župniku Šornu?" Seveda sem, pravim. "No, ali veš, kak razloček je med našim Rev. Lavrichem in štajerskim Šornom?" Pravim, ni razloček in je razloček. Ni ga, ker sta bila oba prijatelja znane avstrijskega kazenskega paragrafa št. 129, kakor mu pravijo (že veš, kaj je). Je pa razloček, da jo je naš fajmošter še lahko hitro odkuril čez veliko lužo in se sedaj na naši fari pri dobrem vincu smeje avstrijskim sodnijam in njenim tiralcem v pest, med tem ko so njegovega tovariša Šorna še pravočasno pobasali in ga posadili v mesto k vincu — v Celje k ričetu. Tako se pač svet meša. Govorila sva še o drugih rečeh, o clevelandski prismođi, ki dobi danes breco tu, jutri zopet tam itd. O tem pa v drugo. Vaš, Newburčan št. 2.

Ravensdale, 2. Jan. 1911.

Glas Svobode:

Prosim vas prostora, v nam priljubljenem Glas Svobode.

Redko kedaj se sliši kaj od slovenske naselbine živčev v Ravensdale, Washington, in še zdaj vam nimam kaj prida poročati. Z delom tukaj v premogovih rovih ne gre bogve kaj dobro, je pač tako, da se človek z delom preživi in ima prosto življenje.

Poročati vam imam pa žalostno novico, ki se je pripetila v premogovem rovu v Ravensdale, Wash. Bil je dne 13. decembra, ko je zadela smrt, enega naših sobratov, Alojz Mauriča, doma od Novštevca na Štajerskem.

Ranjki je bil dober član treh družtev, posebej pa še prijatelj vsakemu človeku, zato smo mu napravili lep pogreb, kakoršnega še ni bilo med Slovenci v tej okolici.

Ranjkega smo pokopali namreč 17 mil od Ravensdale.

Pogreba se je vdeležilo toliko ljudi, da nismo mogli vsi na navadni vlak, ki gre čez Ravensdale; smo si toraj mogli naročiti poseben vlak, kateri nas je odpeljal v kraj, kjer smo zagrebli našega sobrata.

Spremljala ga je tudi godba od Ravensdale, do kraja, kjer naš sobrat počiva. Marsikateri, pred njegovim grobom stoječi, je brisal solze, spominjajoč se, da je zgubil enega svojih sobratov in prijateljev. Vsak pri pogrebu navzoči, premogar, si je predstavljajal usodo ranjkega samemu sebi enako, namreč, da je on sam zmiraj na vejici življenja, da lahko tudi njega zadene vsaki dan taka smrt, kakoršna je zadela br. Mauriča.

K sklepu pozdravljam vse Slovence, širom Amerike, Tebi Glas Svobode, pa želim dober napredek.

Frank Tostovršnik,

I. tajnik

Slovenskega Narodnega Samostojnega družtva v Ravensdale, Wash.

Alix, Ark.

Glas Svobode: —

Pošiljam naročnino za leto 1911 in zraven še 50c listu v podporo. List Glas Svobode jako cenim in ga bom vsakemu tovarišu priporočal. Živela svobodna beseda!

Kar se dela tiče, nismo tu preveč blagoslovljeni. Delamo 4—5 dni na teden, zaslužek je odvisen od prostora v rudniku. Nismo nič kaj zadovoljni in tudi ne priporočam rojakom sem za delom hoditi. Če se pa kaj na boljše preobrne, pa že v Gl. Sv. poročam.

Naročujte se delavci, na svoj list, Glas Svobode! Imejte v svoji hiši list, ki Vas zastopa in ki se za Vas bori!

Vsem, srečno Novo leto!

Jacob Janeš.

Pana, Ill.

Glas Svobode: —

Naročnina mi je potekla, z dopisom priložena.

Vaš list se mi vedno bolj dopada, in sprevidim, da je res delavski list. Posebno me pa veseli, ker prinaša veliko novic iz slovenskih naselbin v Ameriki; dobre poučne članke in ker ima vedno v interesu delavski položaj. Priporočam ga vsakemu rojaku. Drugih novic tukaj ni; z delom gre bolj slabo; tukaj so sicer štirje rudokopi, vendar se delo težko tukaj dobi.

Obilo novih naročnikov Vam želi,

George Lukman.

Collinwood, O.

Uredništvo Glas Svobode: —

Ker se malo kedaj kaj sliši iz naše naselbine, sem se za to jaz namenil napisati par vrstic, pa še to, žalostne vsebine. Na sveti večer, 24. dec. je rojak Lovrene Konjar ustrelil na cesti svojo ženo. Na njo je oddal dva strela, nakar se je tudi sam ustrelil. Žena se je pa vzdignila in šla do bližnje prodajalne in komaj je še z zadnjjo močjo odprla vrata, se je nezavestna zgrudila na tla. — Prepeljali so jo v bolnišnico, kjer je drugi dan izdihnila. Bila je še do zadnjega trenutka pri zavesti.

Kaj je množa privedlo do tega groznega čina, se prav ne ve; govori se pa, da je bil vzrok, ljubosumnje, čeprav ima že morilec 6 križev na hrbtu. Take stvari niso v čast slovenskem narodu, posebno ne v tuji deželi, kjer se lahko na čeli narod zvrne krivda in dobi tako slabo ime. Pokojna je bila članica N. H. Zajednice. N. v. m. p.

Vreme imamo slabo; delavsko stanje je pa takšno kot povsod danes po Ameriki. Nekateri govorijo, da se bo delo odprlo in se tudi dela več novih tovarov, ki se bodo odprle tja na spomlad. Jaz tudi mislim, da tovarov ne postvaljajo, da jih bomo samo od zunaj gledali.

Tudi v družtenem oziru lepo napredujemo, posebno narodna družtva procvitajo.

Lista voščim obilo predplačnikov, ker jih zasluži.

Poročevalec.

Barton, Ohio.

Glas Svobode: —

Sporočati vam nimam kaj posebnega, ampak omeniti hočem nekaj o tukajšnjih delavskih in družtenih razmerah. Kakor sem že svoječasno poročal, smo tukaj

štrajkali, namreč zaradi tiste mreže, ki kapitalistom služi v njihovo korist. Štrajkali smo devet tednov in popolnoma mirno in tudi brez skebov; samo umevno, so pa drugi rovi napolnili kare, katere so nam šlišale, tako da družba ni bila prizadeta niti za en las. In na ta način ni bilo pričakovati, kar smo zahtevali. In tako smo se po devettedenskem štrajku zopet na delo povrnili. Več kot polovico delavcev je odšlo od tukaj, z trehuhom za kruhom. — Ker je pa tukajšnji rov na dobrem glasu, so se stari delavci večinoma nazaj naselili, kateri pa niso prišli od starih, je bos nadomestil prostore z novimi, ki jih je bilo tudi na razpolago. Od teh novih pa nekaterim ne ugaja, kamen premetavati, ki je debel od 12—15 col, in trdi botom kopati, ki ga mašina notri ostavlja, in to vse zabadova; popustijo delo in gredo, in tako ima bos zopet čast dati komu od novih čakancev delo. Ako ktereга omenjeni rov veseli, se lahko sam prepriča, se ve da gledati mora da prodá bosu kosti in kožo; nekteri dosežejo srečo prej, nekteri pa pozneje, ker dela se tukaj vsaki dan od kar smo započeli z polno paro, in po unijskih določilih.

Izmed novih došlecev mora vsaki priložiti tako imenovano unijsko karto, ako jo pa nima, mora plačati \$10.00 vstopnine. In to se mu odračuna od njegovega zasluzka vsake 14 dni po \$2.50 tako dolgo, da je karta plačana. Od delavskih razmerah naj zastuje je za sedaj. Ampak sporočati imam nekoliko o družtenih razmerah.

Do 12. junija 1910 ni bilo ne enega slovenskega družtva, da si ravno so že 4 leta Slovenci tukaj nastanjeni. Po kratkem delovanju smo si vendar ustanovili družtvo na zgoraj omenjeni dan, in ga priklopili k prekristni S. S. P. Zvezi. O napredku nemorem trditi, to pa zato ne, ker se tukajšnji nekterniki zelo bojijo družtva ako ga ne "ronajo" "gospod frakar", ako ravno so prepričani, da je ni Jednote, ne Zveze, v celi Ameriki, da bi tako napredovala in skrbela za svoje člane, kakor S. S. P. Zveza. Dobro so prepričani da plačuje \$8.00 bolniške podpore proti \$1.00 mesečnemu asesmentu, in tako točno in v kratkem času, da ni treba čakati na bolniško podporo po dva do tri mesece, kakor je to navada pri "svetnikih" in "svetnicah božjih". Zatoraj cenjeni čitatelji in sobratje, kot sobrata in člana S. S. P. Zveze dolžnost me veže, da spodbujam vse Slovence in sploh Slovence, da polovite tiste brezpotrebne muhe in jih vržete s starim koptom v peč. In z mirno vestjo vstanavljajte družtva po vseh krajih republike in priklopljajte jih k S. S. P. Zvezi in vsaki posamezni član naj se potruđi, da pridobi kolikor največ mogoče članov, potem bodemo v novem letu 1911 dosegli ogromno število članov, in storili velik korak v napredku in koristili sami sebi in našim ostalim.

K sklepu omenim še, da je naše družtvo št. 57 izvolilo novi odbor za leto 1911 in sicer sledeče v odbor: Anton Coran, predsednikom; Frank Leustick tajnikom in Fr. Coran blagajnikom.

Pozdravljam vse čitatelje in čitateljice lista Glas Svobode: Glas Sv. topla priporočam vsem ameriškimi sotrpinom, ker Glas Svobode je edini list v Ameriki, ki se bori za delavske interese. Zato ga pa tudi mi moremo podpirati z vso našo požrtovalnostjo in močjo. Fr. Leustick, taj. dr. št. 57.

Cedar Grove, Pa.

Uredništvo Glas Svobode: —

Ker smo v tem mestu samo dva Slovence, se ni čuditi, da se že iz tega mesta ni slišal še noben glas. Tu je samo en premogokop in še ta nov; 3 leta od kar se dela v njem; delamo pa samo štiri dni v tednu in zaslužek ni velik; ne svetujem sem za delom hoditi. Tukaj je tudi prav huda zima, da bi človek kmalu pri peči zmrznil. Ko se kaj delo odpre, pa zopet poročam. J. Žabkar.

Vsak slovenski delavec in napredno misleč človek bi moral brati "Glas Svobode" in se nanj naročiti.

Pot k zdravlju, moči in kreposti.

ŽELODČNE BOLEZNI

Revmatizem

ledvice, jetra in mehurne bolezni, zguba moške kreposti, nervoznost, gubitek življenskega soka, sifilis ali zastrupljena kri, nalozena ali podedovana, imotnost, triper, nočni gubitek, atrofija, striktura, varicocele in vse druge moške spolne bolezni se zamorejo temeljito ozdraviti doma, privatno in z malimi stroški.

Ta brezplačna knjižica govori o teh boleznih. Pove vam zakaj trpite in kako lahko ozdravite. Ako ste se že naveličali, trošiti denar, ne da bi dosegli trajno zdravlje, pišite še danes po to dragoceno knjižico.

50,000 KNJIŽIC ZASTONJ

Vsaka Knjižica je Vredna \$10 Bolnemu Človeku.

Tisoče mož je že zadobilo perfektno zdravlje, moč in krepost s pomočjo te knjižice. Zaloga znanosti je: vsebuje ravno tiste stvari, katere bi moral znati vsak mož, mlad ali star, oženjen ali samic, bogat ali reven. Ako ste bolni in nezmožni za delo, ta knjižica je za vas vredna stotine dolarjev.

To knjižico je spisal star zdravnik, kateri je leta in leta zdravil špicično samo moške spolne bolezni. Zdravil je več kot 25,000 mož. Pomislite kaj toliko izkušnja pomeni. Ako ste nezadovoljni in ne morete delati ter uživati življenja; ako hočete hitro in korenito ozdraviti; ako hočete imeti bogato, čisto kri v svojih žilah; ako hočete biti močan in živahen mož; ako hočete močno telo, jasno misel in trajne živce, izpolnite še danes kupon spodaj in pošljite ga nam.

Kupon za Brezplačno Knjižico.

Zapišite vaše ime in naslov, izrežite in pošljite še danes. Pišite razločno. DR. JOS. LISTER & CO., Aus. 501, 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.

Gospodje:—Jaz trpim vsled bolezni, zato prosim, pošljite mi vašo brezplačno knjižico za moje, poštnine prosto.

Ime

Ulica in števil. ali Bc.

Mesto

Država

ZGUBA.

Ako ste bledega obraza, ali rmenega, je to viden dokaz zgube vaše krvi. V nji ni več zadostno število pomnožujočih telesa, in je toraj slaba, ali polna nečistih snovi. Vzrok tek snovi pa je neredno prebavljenje hrane. Simptoni nerednega prebavljenja potem so:

Rmena barva obraza,
vedni glavobolj,
slab tek,
slab duh,
vznemirjenost po jedi
zabasanost,
in vnetje.

S temi simptoni združene so še druge nerednosti, ki se razlikujejo po znakih razmer, v kakoršnjih človek živi. Mi vam ponudimo, kot zanesljivo zdravilo v takem položaju,

Trinerjevo Ameriško zdravilno Grenko vino.

Opozarja se vas, da se je še ne dolgo tega, formula tega zdravila nekoliko spremenila in je sedaj dokaj močnejše. In kakor sedaj, so manjše, toda veliko upljevše. Delež si vredite lahko sami. To zdravilo ima prednost pred vsemi drugimi, zato ker:

popolnoma očiste telo ne da bi ga oslabilo.

Ojači vse organe, naredi redno in popolno prebavljenje. Staro, slabo in nečisto kri nadomesti hitro nova, bogata in čista, ki potem deli pripomočke vsem delom telesa.

V PRODAJALNAH, GOSTILNAH IN LEKARNAH.

JOS. TRINER

IZDELOVATELJ KEMIKALIJ

1333-1339 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

The Konrad Schreier Co.

Sheboygan Wis.

Varitelji najboljšega piva v sodih in steklenicah.

Edelbrau in Pilsen pivo iz naše pivovarue je najboljše.

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.

82—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Najstarejša slovenska tvrtka

EMIL BACHMAN

1719 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Se priporoča vsem Slovanskim družtvam za izdelovanje družtenih znakov, gumbov, zastav in vsakerih potrebščin. Izdelek je najfinejši in najokusnejši, pri tem pa zelo zmerne cene.

Neštevilno zahval in pripoznanj jamči za pristnost in okusni izdelek naročenih potrebščin. Pišite v svojem jeziku za vzorce in cenik.

RAZNO IN DRUGO

Najstarejši mož sveta umrl. V Sofijskem predmestju Brakjovcih je umrl poljedelec Kiro Paunov, ki je bil pač najstarejši mož na svetu. Star je bil 130 let in je živel v 18., 19. in 20. stoletju. Na Bolgarskem niso stoletni starci nič posebno redkega.

Posnemajte jih, katoliški duhovniki! V Mostaru je umrl katoliški škof franciškan Buočonič. Pogrebba se je udeležila vsa srbska pravoslavna mostarska duhovščina, na čelu ji škof Zimonič. Med pogrebom so zvonili zvonovi v vseh pravoslavniških cerkvah v Mostaru. Tako pravoslavna in človekoljubna je pravoslavna duhovščina, a katoliška!

Novi portugalski prapor. — Po mnogih preprih, je bil zdaj določen nov prapor republike portugalske. Prapor ima dve barvi: rdečo in zeleno. V sredi je portugalski znak, pa brez krone. — Dan, katerega so razvili novi prapor, je bil slavljen kot narodni praznik.

Turški vladi so socialisti na poti. Na njeno željo je policija aretirala izdajatelja in glavnega urednika carigradskega socialne demokratičnega lista in sploh začela preganjati socialiste.

Bivši danski finančni minister Alberti je radi velikanskih sleparij obsojen na osem let ječe. Ob sodba je že veljavna in Alberti pride v kaznilnico.

Mežnar in njegova hči. Pri Sv. Martinu pri Slovenjem Gradu so že dalj časa govorili, da ima mežnar Anton Kolar s svojo nezakonsko hčerjo Marijo Homer prepovedano razmerje. Zdaj je pa postala Marija Homer noseča, na kar so prijeli njo in očeta ter ju oddali okrožnemu sodišču v Celju.

Zločin zoper pravost. Državno pravdnstvo v Gradu je dobilo obvestilo o težkem zločinu zoper pravost, katerega je izvršil pred dvema letoma neki katehet na osemletnem dekletu, ki še danes trpi na posledicah. Katehet je izvalil mlado deklico v farovž pri Jožefovi cerkvi v Gradu. Odslovlil je neko tamkaj čakajočo gospo in dve deklici in ostal na ta način sam z izbrano mlado žrtvijo. Deklica je prišla šele ob pol devetih domov. Šele mnogo pozneje je izpovedala materi, da je katehet izvršil na nji zločin zoper pravost.

Drzen rop. V Draždanah se je izprehajal v najbolj prometnem delu mesta čez dan mlad mož. Ko je bil sam na ulici, je udari s kamnov v šipo nekega dragularja, ukradel iz izložbe dragoceno 50.000 mark in zbežal. Ljudje so ga lovili in ko so ga že skoraj ulovili v uradnem posloplju, se je ustrelil ter se zgrudil mrtev na tla.

27letna stara mati. Čast, biti že v 27. letu stara mati, ima neka kmetica v Bekes-Czabi na Ogrskem. Ona sama je postala mati že s trinajstim letom. Povila je tako krepko deklico, da je ista postala že s 14. letom sposobna za zakon, se tudi omožila in ravno tako povila krepko deklico. Imenovana kmetica je toraj postala že s 27. letom stara mati. Če bo šlo še tako naprej, bo lahko že s 41. letom prastara mati.

Zaradi vojaškega nabora se je moral zagovarjati posestnik Nace Bozovičar iz Poljan. Že leta 1906, meseca junija, je bil obsojen na osem dni, ker je zaradi bivanja v Ameriki zamudil nabor. Mož si pa iz tega ni dosti storil in se je še tisto jesen v Ameriko vrnil in zopet zamudil nabor za 1. 1907. L. 1910, meseca oktobra, je prišel domov, a je imel takoj sitnosti z vojaškimi oblastmi, naposled pa s sodiščem, kajti kaznovan je bil s tritedenskim stroгим zaporom.

Srbski kralj in vseslovanski časnikiški kongres. — Sofijska "Dnevnik" javlja iz Beograda: Te dni se je sročilo kralju Petru, da se bo vršil vseslovanski časnikiški kongres leta 1911 v Beogradu. Kralj je izrazil svoje veselje, da so si slovanski časnikiški izbrali Beograd za mesto svojega kongresa, ter pripomnil, da bo ostal vse dni, ko se bo vršil kongres, v Beogradu, da bo osebno pozdravil zastopnike slovanskega javnega mnenja. List na to vest pripominja: Tako stališče zavzema nasproti slovanskim

časnikarjem srbski kralj, dočim je bolgarski car Ferdinand ob času letošnjega vseslovanskega časnikiškega kongresa z vso svojo rodbino zbežal iz Sofije.

Rešilno društvo za pijance so ustanovili na Holandskem. Imenuje se liga proti pijanosti. Tej ligi je namen spraviti pijance domov. Tarif: Kdor spravi 1 pijanca domov 75 v, če se ga spravi s prijaznim nagovarjanjem 1 K, na nosilnici 1 K 50 v, v vozčku 1 K 75 v, na rokah 1 K 90 v, vozu, upreženim z oslom 2 K 50 v.

Vera in neumnost. V Pisceidiji v Apuliji je kolera. Zdravstveni organi so vsled tega desinficirali vsa javna poslopja. Ko so pričeli uradniki s svojim, ne posebno prijetnim delom v stolni cerkvi, je nahujskano pobožno ljudstvo s silo odprlo vrata, ter napadlo uradnike, pobožne žene so pobrale smeti in razno nesnago, ki so jo bili preje zmedli delavci skupaj, ter jo kot svete relikvije odnesle domov. Med tem, ko so žene pobirale v cerkvi smeti, so se pobožni možje pretepali s policijo. Policaji so bili tepeni. Prišli so orožniki, katere je pobožno ljudstvo sprejelo s kamenjem. En demonstrant je bil ubit, dva težko ranjena. Šele, ko so začeli orožniki streljati v zrak, se je pobožni narod razkropil na vse strani.

Potovanje nekdanj in sedaj. Kako je bilo potovanje v osrednjem vedu preko Alp v Italijo, opisuje v neki knjigi Silv. Frey: "Ko je žena nemškega cesarja Henrika IV. potovala v Rim, se je pomikala kolona skrajno počasi, ker so bile steze le bolj za gorske pastirje in lovce. Cesarico so nekaj časa nosili v nosilih, nekaj časa pa je zopet jezdila. Po strmini na italijansko stran je ni mogel nihče nesti, zašili so jo v volovsko kožo ter jo po vrveh spuščali po skalovju. Kolika razlika med takšnim potovanjem in vožnjo v kočijah po cestah, a kakšna razlika šele med tem in današnjimi modernimi in udobnimi vlaki. Ko so l. 1450 prišle prve kočije iz Ogrske na Nemško, je vzklikalo vse, kako udobno bo sedaj potovanje. Seveda so bile prve kočije tako drage, da so si jih mogli kupiti le največji bogatini. Vrhutega so se oglašali tudi takoj nasprotniki kočij. Vojvoda Julij Brunšviški je svojim podanikom prepovedal rabo kočij, ker prenehajo moške kreposti, poštenje, hrabrost, vztrajnost ter je potovanje v kočijah za narod ravno tako pogubno kakor lenoba in brezposelnost."

Bolha — sveta žival. Prebivalci na Kamčatki smatrajo bolho za sveto žival. Sicer so ji tudi napovedali vojsko, kakor pri nas ženske, zato se pa pripravljajo vselej z veliko pobožnostjo na lov na to čedno živalico. — Tamkajšnje ljudstvo je trdno prepričano, da povzroča bolha potrese. Hudobni bog Tuil se namreč s psom vozi po podzemeljskih prostorih. Kadar Tuil začuti v svojem kožuhu kako temnorjavkasto živalico, tedaj strese z glavo, da se zemlja potrese. Po govoricah Kamčadalov povzročča bolha tudi tuljenje vetrov. Boginja Ušahča, žena boga vetrov, se opisuje kot grda, stara, kričeva babica, ki ima na hrbtu priraslega otroka. Kadar začuti otrok bolho, tedaj zakriči, vsled česar nastane veter. Čim hujski je veter, tembolj kriči po mnenju Kamčadalov od svetih bolh nadlegovani otrok.

Oče s 23 otroki. Mlinar Josip Warga se je bil naselil pred 30 leti v Popoveu na Hrvatskem. Ko je bil prišel tja, je prinesel seboj 1 gl. 30 krajcarjev in to mu je bilo premično in nepremično imetje. Oženil se je trikrat; s prvo ženo je imel 7, z drugo 8 otrok, a s tretjo zopet 8, skupaj 23, katerih je 17 moških in 8 ženskih. Sedaj jih pa živi samo še 14 in sicer jih je 6 že obskrbljenih. Prva in druga žena mu ni prinesla nič počenega groša, a z zadnjo je dobil 40 gl. Sedaj je 79 let star in najmlajši njegov otrok še ni dovršil prvega leta. Warga je zdrav ko riba, holan ni bil nikoli in pijake, ki jo je v mladosti ljubil, se je popolnoma odpovedal. Za svojo deco je mnogo potrosil. Enemu sinu je kupil tudi mlin, ali kljub temu ima sedaj še 11.000 K premoženja in trdi, da še ni bil nikoli tako zadovoljen, kakor baš sedaj.

Povratek štokeljev. Iz krajev, kjer se naselijo in gnezde štokelje poročajo kot veselo novice

njihov prvi povratek. Štokelja leti iz prezimovališč v večjih skupinah, ter preleti kakor znano v visočini okrog 2000 m nad zemljo na dan 200—240 km. — Štokelje gnezde na hišah, zvonikih in visokih košatih drevesih, ter ljubijo in se povračajo običajno v stara, večletna gnezda, kakor pri nas lastavke. Lepo, da, skoro ganljivo je videti, če se naleti ravno na trenotek njih povratka, kako se odločijo iz skupine v nedogledni višini posamezni pari ter iz visočine krožeč v velikih kolobarjih spuščajo na znane jim hiše in drevesa, kot bi se vračali domačini iz tujina v rodni jim kraj.

Zimsko spanje živali. Mnoge živali prespe zimo. Med temi niso samo vretenčarji, ampak tudi brezvretenčarji. Pa vprašate: "Kako morejo živeti tako dolgo brez jedi?" Res je, da je čudno to. Ali boljše je še vendar, da ne čutijo toliko lakote, ker pozimi ni lahko dobiti hrane. Zato pa so živali z zimskim spanjem tudi spomladi vse mršave, vse shujšane. V tem spanju kar otrpnejo. Ali v notranosti njihovo življenje ni mrlo. Nabero si v času zadostne hrane toliko maščobe, da jim ta v tem težkem času vzdržuje življenje. Rekli smo, da tudi brezvretenčarji spe zimsko spanje. Posebno deževnice in pijavke so med črvi, ki ob padli temperaturi zapadejo mirnemu spanju. — Polži se zalijejo v svoje lupine, puste le male luknjice, ki jim skozi nje prihaja malo zraka, ki ga rabijo. V vodi živeči polži pa zapadejo popolnemu miru kot smrti. Kače se zarijejo v zavrovane in skrite kraje, ali pa gredo v bližino gorkih vrečev. Žabe prezimijo speč v blatu voda. Med ribami baje spe zimsko spanje le one, ki drste pred zimo ali spomladi. Gredo v votline ob bregu in pod korenine ali večje kamene. Ribe, zamrznejo. Izmed jaje, ki zmrznejo, krastače in žabe prenese celo to, če pa ne vzdrže tega nobena druga kot jaje rakov in črvov. Med pticami ni nobene, ki bi imela zimsko spanje.

Koliko papirja porabijo časopisi? Na celem svetu izhaja 30.000 dnevnikov, ki se tiskajo v milijonih izvodov. Za ta papir se porabi povprečno na dan 1000 ton papirne mase. Ker izide vrhu tega povprečno na dan po 200 knjig, potiska se na leto približno 375.000 ton papirja. Pri tem pa ni v računu papir za zavijanje, pisanje itd. Da se proizvajajo toliko papirja, pasti morajo celi gozdovi. Vsako leto izgine v ta namen 1250 milijonov kubičnih metrov lesa. Od teh potrebuje Amerika sama 900 m3, dočim pride na Evropo 350 mil. m3. Po pravici nastaja vprašanje, kaj bo s papirno industrijo, ako izginejo ameriški pragozdi?

Kako čitat časopise? Važnejše članke počasi in s premislekom prebirati. Članke in poročila, o katerih meniš, da bi ti kdaj kakor tvarina za predavanje mogla služiti, izstriži in shrani v posebnem zavoju, da jih lahko najdeš, ko jih boš rabil. Ni pa dovolj, da prebereš časopis, treba je, da se s svojimi tovariši tudi razgovarjaš o vsebini posamičnih člankov. — Tak razgovor je zelo koristen, kajti pri tem se človek izvežba, da si upa brez strahu v manjših družbah nastopati kakor govornik. Za družva je posebno važno, da na tak način izvežba svoje člane. Osebná agitacija ni skoro nikjer tako potrebna, kakor pri dražtvih, posebno v onih dražtvih, ki zbirajo pod svojim okriljem tudi mladino. Osebná pa bo agitiral vspešno le tisti, ki je v tem izvežban in zna na napade nasprotnikov dati dovoljen odgovor. Potreben pouk v tem pa podaja čitanje časopisov in priprostih spisov.

Po navodilu slovenske angleške slovnice, tolmača in angl. slov. slovarja se lahko vsaki pripristi človek angleščine, kakor jo v navadnem življenju rabi, priuči, kar je v tej deželi nujno potrebno, ako hoče imeti kak boljši posel in neodvisno živeti. Knjiga v platno vezana stane samo \$1.00 in je dobiti pri V. J. Kubelka, 538 W. 145. St., New York, N. Y.

Vsak slovenski delavec mora čitati svoje glasilo t. j. "Glas Svobode!"

SVOJ K SVOJIM!

Važno za vsacega rojaka!

Kadar pošiljate

denarje v staro domovino

ali kadar nameravate potovati v staro domovino, ali vzeti sorodnike, ali prijatelje iz stare domovine v to deželo, obrnite se za

parobrodni in železniški listek

s popolnim zaupanjem na

FRANK SAKSER CO.,

82 Cortlandt Street, New York City,
ali na podružnico
6104 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, O.

Tisoče in tisoče rojakov in rojakin se je že obrnilo v teh zadevah na to tvrdko, a nikdo ni zgubil centa, in vsakdo je bil uljudno in pošteno postrežen.

Kdor Vam drugače svetuje ni Vaš prijatelj in neče Vam dobro.

SVOJ K SVOJIM!

Severova Družinska Zdravila učinijo, kar druga samo obetajo učiniti.

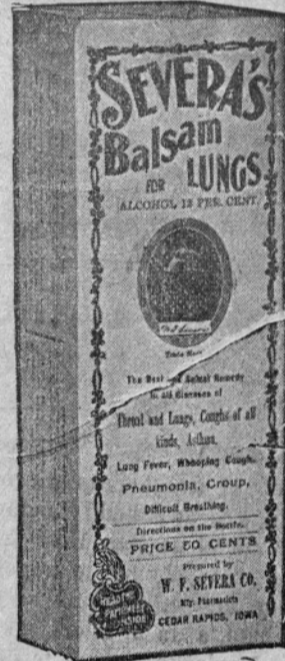
"Najboljši svet

ki ga morem dati vsakomur, katerega muči kašelj, vnetje sapnika, pljučna bol ali hripavost, je, da izbere in uživa zdravilo, o katerem je znano, da je pomagalo drugim," piše gospa Katarina Komenda, Box 317, Everson, Pa. "Moje sinčka je mučil strašen kašelj. Poizkušala sem razna zdravila a brez uspeha. Končno sem mu začela dajati

SEVEROV BALZAM ZA PLJUČA

Učinkoval je čudovito. Kmalu so nevarni znaki izginili, dihanje je bilo lažje in kašelj je prestal. Slično si naš sosed ni mogel olajšati hudega kašlja in pljučne boleti, dokler mu nisem svetovala uživati ta Balzam. V kakih treh dneh mu je mučni kašelj prestal. Na moje vprašanje o njegovem zdravlju je odgovoril: "Ko bi bil samo vedel o tem imenitnem zdravilu mnogo preje."

Dvoje velikosti: 25c in 50c.

Gorenja slika je natančni posnetek Severovega Balzama za pljuča. Dobite ga pri svojem lekarniku. Zahtevajte samo "Severovega"; vsi drugi so ponarejeni. — Vprašajte za Severov Almanah za leto 1911. Nič ne stane.

DA HITRO IN GOTOVO OLAJŠATE

hromoto,
bolečine in muke,
občutljivost,
rdečino,
oteklino,
mrzlico,
pritisek krvi in okorelost
namažite se z

Severovim Oljem sv. Gotharda

50c. steklenica.

ZA SPLOŠNO SLABOST

onemoglih in priletih ljudi,
skrbipolnih mater,
bledih, malokrvnih deklet,
ekravaveev,
za neprebavnost
ali zapeko
ni nič boljšega nego

Severov Življenski Balzam

75c. steklenica.

Najboljši zdravniški svet zastoj.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

ODVETNIK

PATENTI

GARL STROVER

(Sobe števil 1009)

140 WASHINGTON ST. CHICAGO, ILL.

TEL. 3999 MAIN

Dobra Unijska Gostilna, kjer se

mrzel in gorak prigri-
zek. Pod vodstvom

Jos. S. Stastny

2005 Blue Island Ave.

deliká Dvorana za društvene in unijske seje, in
Vruga dvorana za koncerte, ženitve in zabave.

SALOON

z lepo urejenim keglščem in sve-
že Schoenhofen pivo priporoča
ANTON MLADIČ,

937 Blue Island Ave. Chicago. Ill.

Kadar

potrebujete obleke ali obuče, za se ali vaše dečke tedaj
pridite k nam. Največja zaloga moške obleke, srajc klobukov in spodnega perila na zapadni strani.

Cene zmerne. Unijsko blago.
Izdelujemo obleke po naročilu.

J. J. DVORAK & Co.

1853-55 Blue Island Ave.

Telefon Canal 1198.

Razprodaja od požara.

Sedaj še večji popust!

\$100.000 vrednosti v blagu v naši trgovini sedaj na prodaj; To blago je bilo malo poškodovano od ognja in vode in je pri dolarju 25c popusta. Pazi vsak dan na reklamo, s tem prihraniš mnogo denarja.

TU PAR PREDMETOV, KI SI JIH ŽELITE IN POTREBUJETE:

Ženske \$1.00 Lawn Waists malo poškodovane, po

39c

\$2.50 Waists za 69c.

\$5.00 kožuhovina — mufi in ovratniki, sedaj kos po

\$1.95

Ženski \$1.00 dežniki vse vrste in barve z lepimi ročaji, sedaj

68c

Deške \$3.00 obleke in suknje, sedaj samo

\$1.39

Moške \$5.00 hlače, sedaj

\$2.89

Deške 50c, kratke hlače, vse velikosti, par

29c

Moške fine \$15.00 zimske suknje, sedaj samo

\$7.45

Deške \$5.00 obleke in površne suknje, sedaj samo

\$2.89

65c. vredne ženske flanelaste nočne srajce, sedaj samo

29c

\$1.00 nočne srajce, narejene iz finega blaga; sedaj samo

39c

Moške \$3.00 neparne suknje, sedaj samo

95c

Trgovina odprta od 8:30 zjutraj.

Trgovina odprta v večerih: Ponedeljek, četrtek in soboto.

Druge večere se zapre ob 6 P. M.

ALBERT LURIE CO.
1816-1818 - 1820 BLUE ISLAND AVE.

Velika francoska revolucija 1789 do 1815.

Tretja zaveza zoper Francosko.

Napoleon dolgo časa ni mogel uganiti, kaj zavezniki namerjavajo. Vrnivši se leta 1805 iz Italije, pripravljal se je zopet na pot čez morje. Zavezal se je s Španjolsko, a da bi si olajšal prevoz na Angleško, poslal je na videz admirala Villeneuvea s francoskimi ladjami noter v Ameriko. Angleški admiral Nelson se je dal premotiti in šel je s svojim brodom na njim; ko je pa v zahodni Indiji zapazil, da so se nasprotniki zopet vrnili v Evropo, obrnil se je tudi on in tako hitro je jadril, da se mu je Villeneuve komaj še o pravem času umaknil v španjolsko luko Cadix. Med tem je Napoleon zvedel, da se Avstrija pripravljala na vojsko, in takoj je prenapredil bojno osnovo svojo. Ni več mislil iti na Angleško, ampak Avstrijance je hotel prehiteti in jih užugati še prej, nego bi jim Rusi mogli priti na pomoč. V ta namen je tudi on hotel pruskega kralja za se dobiti in mu je ponujal ves Hanover, ali zastoj. Srečnejši je bil na južnem Nemškem. Tu se je skrivaj pobotal z Bavarsko, Württembergom in Badensko; a v Italiji mu je neapoljski kralj obljubil, da se ne boče vtikal v vojsko.

Avstrijanci so se nadejali, da bo Napoleon po dotedanji navadi svoji prišel prek Italije ter so mu najboljšega poveljnika, nadvojvoda Karola z veliko vojsko poslali naproti, med tem ko je general Mack z manjšo vojsko imel čuvati nemško mejo. Ali ta pot bilo je drugače. Francoski cesar je v Italijo poslal Masseno, sam pa je z vojsko, ki je v Boulognu bila namenjena za na Angleško, nenadoma šel čez Reno ter hitro stopal dalje ob gorenji Donavi na Bavarsko, kjer se je zjedini z drugo francosko vojsko, katero mu je general Bernadotte skoz prusko kneževino Ansbach s Hanoveranskega prive-

del na pomoč. Nasprotniki so se sprijeli le v malih bojih. Mack se je vtaboril pri Ulmu, in nikakor ni mogel razumeti, kam se Francozom tako mudi in zakaj so ga za seboj pustili. Že je mislil, kako se bodo ulovili med njegovo in rusko vojsko, in za gotovo se je nadejal, da bo ta pot zmaga njegova. Niti potem, ko so se francoska krđela na desnem bregu Donave jela nazaj pomikati, ni hotel uvideti nevarnosti svoje, ampak rajši je verjel lažnjive glasove, da so Angleži v Boulognu na suho stopili in da je v Parizu zopet revolucija; in potem je sklepal, da se Francozi domu vračajo. Kmalu je bilo jasno, da ga sovražniki namerjavajo v Ulmu zajeti, kajti že so se tudi na levem bregu pokazala zmagovalna francoska krđela. Toda Mack, kakor da bi bil slep in gluhi, ni hotel slušati sveta izkušenih generalov, ampak še zmiraj se je zanašal na močno utrjeno mesto svoje in se posmehoval "nerodnosti" sovražnikov. Nadvojvoda Ferdinand je s konjiki svojimi po noči zapustil nespametnega poveljnika ter srečno ušel na Česko, a takoj drugi dan so Francozi Mačka v Ulmu od vseh strani oklenili ter ga še isti večer pozvali, naj se poda. Vsi avstrijski generali so uvideli, da je zdaj ni druge pomoči; kajti zmanjkalo jim je streliva in živeža, ali Mack jih je zmerjal izdajalec in rekel, da se ne poda, dokler ne bodo vseh konj poklali in pojedli. Pa že drugo jutro dne 16. oktobra sodil je drugače; pogajati se je začel z nasprotniki ter jim dne 19. oktobra izročil trdnjavo, vse orožje in druge bojne pripravke ter vso vojsko. Napoleon je častnike izpustil, ostale vojščake, kakih pet in dvajset tisoč mož, pa je kot ujetnike poslal na Francosko. Na Dunaju so Mačka dejali v zapor, vzeli mu vse časti, a leta 1808 so ga zopet pomilostili.

Med tem je hrabri Kutuzov s prvimi ruskimi krđeli srečno prišel do Ina; ko je pa čul o francoskih zmagah, pomikal se je ob Donavi nazaj na Moravsko, da bi ondi počakal drugo rusko vojsko, pri kateri je bil sam cesar Aleksander I. in njegov brat Konstantin. Z njimi so šli tudi ostanki avstrijske vojske. Takoj za njimi stopali so Francozi, in v neklih manjših bojih so se priborili do Dunaja. Ob istem času je nadvojvoda Ivan zapustil Tirolsko ter se na Koroskem pridružil iz Italije prišedšemu nadvojvodi Karolu, ki se je zopet Francoze hrabro bojeval ob reki Adizi ter zmagal Masseno pri Caldieri dne 30. oktobra. Poročilo, da se je Mack v Ulmu udal, ustavilo je njegovo vojskovanje v Italiji. Hitel je domi, da brani glavno mesto, ali bilo je prepozno, kajti Napoleonov svak Murat je s svojim krđelom dne 13. novembra že bil na Dunaju. Nadvojvoda Ivan in Karol sta se tedaj napotila na Ogersko. Zopet so zavezniki skušali pruskega kralja dobiti na svojo stran; ruski cesar Aleksander je sam šel v Berlin, ali ni ga mogel prepovoriti, akoravno so bili Prusi zelo navdušeni za vojsko. Premeteni Napoleon je zdaj na vso moč hitel, da bi v novi bitvi zmagal, predno bi se Prusi odločili, in zopet mu je sreča bila mila. Zaveznika vojska se je zbrala med Brnom in Olomucem; Rusov je bilo kakih sedemdeset tisoč mož, Avstrijancev pa kakih dvajset tisoč. Napoleon se je njim nasproti vtaboril pri gradu Slavkovem blizu Brna, a imel je kakih sedemdeset tisoč pogumnih vojščakov. O prvi obletnici cesarstva svojega, dne 2. decembra, bil je že ob štirih zjutraj na konju. Bil je dobre volje; ali do desetih dopoldne je gosta megla pokrivala zemljo in ni bilo mogoče ničesar začeti. Izkušeni poveljnik Kutuzov se je dolgo obotavljal in hotel počakati, da bi mogel razna krđela zbrati in jih postaviti v dober bojni red. Car Aleksander pa ni mogel čakati in brž ko je megla jela padati, ukazal je, da

se mora bitva začeti. Kutuzov se je pokoril, in ruska vojska je stopala proti sovražnikom, katere je po večjem še zmiraj zakrivala megla, da so nevidni z vseh strani jeli streljati v nasprotnike. Zmešnjava je bila velika, boj hud in obupen, in kmalu popoldne je Napoleon bil zmagovalec v tej takozvani "bitvi treh cesarjev". Nad dvajset tisoč Rusov je bilo mrtvih in ranjenih, Avstrijancev pa tudi kakih šest tisoč.

Obupati se ni bilo treba, kajti nova vojaška krđela so bila mel potjo, in nadvojvoda Karol še tudi ni bil čez Ogersko prišel na bojišče; ali kakor je prej car Aleksander prehitro silil v boj, tako se je zdaj prenapredil cesar Franjo II. Dne 4. decembra podal se je v tabor k Napoleonu, in ko se je dve uri z njim dogovarjal, obljubil mu je, da se bo ločil od Rusov, ter si je tako izprosil premirja. Car Aleksander je bil s tem zadovoljen ter se je takoj vrnil domi. Napoleon pa se je hitro pobotal s Prusi in tako avstrijskega cesarja prisilil, da je dne 26. decembra 1805 podpisal mir v Požunu.

Po pogojih tega miru je Avstrija morala Benetke odstopiti kraljevini Italiji, Tirole Bavarski, razna posestva svoja na južnem Nemškem pa Bavarski, Württembergski in Badenski. V zameno za vse te izgube dobila je Avstrija samo Salzburško in Berchtesgaden. Volilna kneza bavarskega in württembergškega povzdignil je mogočni zmagovalec v kralja ter ju oklical za popolnoma neodvisna vladarja. Neodvisen od vsake zaveze z nemškim cesarstvom postal je tudi volilni knez badenski. Omahljivi kralj pruski se je moral udati v osodo, ki mu jo je določil francoski cesar, ter mu prepustiti Ansbach, Clev in Neufchatel, za to pa od njega sprejeti Hanoveransko. Tako je Napoleon obdaroval svoje zaveznike; pa tudi sorodnike in najimnitnejše služabnike svoje oskrbel je z deželami, ki jih je drugim vzel. Prav tisti dan, ko je cesar Franjo podpisal požunski mir, razglasil je Napoleon v Napulu svojem v cesarskem gradu Schönbrunn-u: "Kraljeva rodina v Neapolju je jenjala vladati", in sicer samo zato, ker kraljica Karolina ni zabranila, da je angleško-rusko vojska v Neapolju stopila na suho. Kraljeva rodina je pred francosko vojsko bježela čez mejo v Sicilijo, a dne 30. marca 1806 je Napoleon starejšega brata svojega, dobrovoljnega Josipa, imenoval za kralja neapoljskega. V veliki sreči svoji želel je prevzeti zmagovalec, da bi se tudi z rodbinskimi vezmi približal starejšim kneževskim rodom; in tudi ta želja se mu je izpolnila. Meseca januarja 1806 posinil je pastorka svojega Evgena ter ga oženil z bavarsko kneginjo; Josipino sestročino Štefanijo zaročil je z dednim princem badenskim; a pozneje se je brat njegov Jeronim oženil s kneginjo württembergško, ko se je prej ločil od prve svoje žene rojene Amerikanki. Po svojih ljudeh je zvitvi Napoleon znal tako ukreniti, da so ga Holanci sami prišli prositi, naj jim brata svojega Ljudevika dá za kralja. Svaku Muratu podelil je vojvodino Clev in Berg; maršalu Berthieru kneževino Neufchatel; od papeževih dežel je dal Talleyrandu kneževino Benevent, Bernadottu pa kneževino Ponte Corvo.

Nemško cesarstvo je imelo tudi po imenu jenjati. V ta namen se je šestnajst knezov iz južne in zahodne Nemčije podalo v Pariz in tu so dne 12. julija 1806 med seboj sklenili takozvano "porensko zavezo" ter si cesarja Napoleona izvolili za zavetnika ali varuha svojega. Pri tej priliki se je vsak knez odrekel tistemu naslovu, ki ga je prej imel v starem nemškem cesarstvu. Volilni knez moguški se je v prihodnje zval "knez prvak", a volilni knez badenski in drugi manjši knezi so postali veliki vojvode. O skupnih državnih stvareh odločevali bi v Frankfurtu na zaveznem shodu, katerem bi predsedoval knez prvak. Varuhu svojemu Napoleonu obljubili so porenski zavezniki, da mu bodo za vsako vojsko na suhem dajali po tri in šestdeset tisoč vojščakov na pomoč. Tako so se potrgale vse najmanjše vezi, ki so vsaj na videz čuvale jedinstvo nemškega cesarstva; zdaj so jenjali tudi nemški državni

zbori in najvišje državne sodnije, in dne 6. avgusta 1806 odpovedal se je Franjo II. cesarski kroni nemški ter se od sedaj naprej imenoval: "Franjo I., cesar avstrijski", kakor se je bil oklical že leta 1804. V resnici so Nemci bili zdaj pod Francozi, ki so

jih strahovali z vojščaki svojimi. To se je jasno uokazalo, ko je nekdo napisal knjižico "Nemčija ponižana". Napoleon ni vedel, kdo je knjižico napisal, pa je dal njenega prodajalca knjigarja Palma zapreti in ustreliti. Dalje prihodnjih.

V času dela in jela, spomni se na ne-delo in ne-jelo.

Zemlja za kmetije, in kmetije

MISSOURI!

MISSOURI!

Najboljša zemlja za kmetije, ravnina brez vsake vode, gozd ali deloma posekano, aker od 18—22 dolarjev. Obdelane kmetije, ravnina 25—50 dol. aker. Valovita ravnina, gozd 12—17 dol. aker. Kmetije 16—30 dolarjev aker.

Vsakdo, ki ima veselje do kmetijstva, naj kupi kos zemlje! Zemlja po vsej Ameriki bo postala v cenah enaka v Evropi in to prej kakor se ljudem sanja. Jaz ne ponujam zemlje z lažmi, trpentinovega olja iz korenin, nabiranja različnih rož in vseh nemogočih laži, temveč kupi, ako več ne moreš, vsaj 40 akrov zemlje in na nji preživel boš vedno sebe in svojce na pošten način. Ni države v Ameriki, katera bi se mogla meriti z Missouri v splošnem kmetijstvu.

F. GRAM REALITY Co. Naylor, Mo.

Pridite in si oglejte

Naše, nove vrste zimske fine moške obleke in suknje

Največja izbira v Chicagi po ceni od

\$7.50 do \$25.00

Oleke in suknje za dečke

\$2.00 do \$10.00

THE ATLAS CLOTHING CO.

Vogal Blue Island Avenue in 18. cesti.

Jelinek & Mayer, lastnika.

Kašparjeva Državna Banka,

vogal Blue Island Ave. & 19. ul.

VLOGE \$3,700,000.00

GLAVNICA . \$200,000.00

PREBITEK . . \$150,000.00

Prva in edina češka državna banka v Chicagi. Plačuje po 3% od vloženega denarja na obresti. Imamo tudi hranilne predale. Pošiljamo denar na vse dele sveta; prodajamo šifkarte in posojujemo denar na posestva in zavarovalne police.

Večina slovenskih krčmarjev v La Salle, Ill.

toči PERU PIVO.

PERU BEER COMPANY, Peru, Ill.

Podpirajte krajevno obrt!

W. SZYMANSKI

TRGOVEC S RAZNOVRSTNIM

POHIŠTVOM

1907 Blue Island Ave., Chicago

TELEFON CANAL 955.

Moja trgovina pohištva je ena največjih na južno-zahodni strani mesta, kdorkoli pri meni kupi, jamčim da bo zadovoljen kot je bil vsak kdor je že pri meni kupil v zadnjih 22 letih od kar sem v tej trgovini in na istem prostoru.

ATLAS BREWING CO.

služe na dobrem glasu, kajti ona prideluje najbolje pivo iz češkega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER | MAGNET | GRANAT

Razvažaj pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.